

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 66.
Telefon 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI
NAPILAP

Cluj, 1936. V. évfolyam

Julius 26.
171. szám.

Vasárnap

Olimpiai láng

indult utnak Olimpiától — Berlinig. Hét országon keresztül a szellemi társadalmi és sportélet kiválóságai viszik, egy-két percig az olimpiai ősi stadion helyén meggyújtott faklya-tűzét, hogy az kialvás nélkül vigye a maga lángoltságát ősi országát Németország szívébe, oda, ahol most a nagy világ-játékok lezajlanak. Van valami szimbólikusan szép ebben a gondolatban és gyakorlati megvalósításában. Bizonyosága annak, hogy az olimpiászok szellemi változatlanul a régi akar maradni és nem más valójában, mint örök megújulás. A tűz kilobban és a tűz felgyullad. De még sokkal szebb volna ez a szimbólikusság, ha ez a szent tűz soha sem alulna ki, hanem örökké és változatlanul égne. És nemcsak a faklya hegyén, hanem bent a szívek és lelkek mélyén is. A szeretet és az összetartozandóság örök diadalmas tüzevel. Szeretnők, ha minden vonatkozásban, népek, nemzetek és fajok között mindenütt lángra lobbanna a szeretet kioltatlan örök tüze, amely sobasem lobban ki, hanem mint messze világító farsz fénylik az időtlenségben. Szeretnők, ha százszázalékosan valóra válnának az olimpiászok gondolatát megteremtő, illetve azt a mai korszak életében újra valóssá váló Pierre de Coubertin báráról francia egyetemi tanár minden szép szava, amelyeket most szózat gyanánt intézett a világra. Flég a szózatból ennyit idézni: A cselekvő élet küszöbén mindenkinek meg kell látnia, hogy azoké a népeké a jövő, amelyek elsőnek merészelik a serdülő ifjúság nevelését átalakítani, mivel a serdülők és nem a gyermekek kezében van a jövő. Így fog megszületni az eleven és higgadt béke, mert a válság, amelyben ma a világ vergődik, mindenekelőtt nevelésügyi válság. Igaza van Coubertinnek. A világ válsága elsősorban is nevelésügyi. A lelkeket és a szíveket kell tehát nevelni a gondolkozást és új eszmékkel kell megtölteni a mai ifjúság lelkét. Az építő és alkotó munka szellemében. A nem versengés és a tiszta küzdelmek szellemében, úgy, ahogyan ez a stadionok hatalmas mezőnyében történik. Ott, ahol nem lehet helye másnak a küzdelemben, csak a többet, jobbat és szebbet alkotásnak. Mennyivel boldogabb is lenne a világ, ha ez a hét országon át vonuló, hatalmas és diadalmas olimpiai láng bevilágítana minden szív sötétségébe, szétoszlatná ott a gyűlölségek fojtó pokoli kódét és az emberi szolidaritás ragyogó sugárzását.

Franciaország pénzzel és fegyverekkel segíti a spanyol kormányt az ellenforradalom leverésében

A kormány és a felkelők egyaránt nagy győzelmekről számolnak be — Moszkva is megszólalt a spanyol kérdésben — Német, angol és olasz hadihajók érkeztek a spanyol kikötőkbe, ott élő alativálok védelmére — Pillanatnyi megelégedést keltettek Európában az előzetes Locarno-értekezlet határozatai

(LONDON.) Reuter jelentés szerint a Madrid elestéről beszámoló hírek nem bizonyultak valószínűnek, de valószínű, hogy délről Franco, északról Mola tábornok csapatai annyira megközelítették a fővárost, hogy a forradalmárok bevonulása oda csak rövid idő kérdése. A felkelők tegnap megkezdtek a főváros repülő-bombázását. A sevillai rádió azt jelenti, hogy különösen a minisztériumok környékét szórták be bombákkal, melyek az őrsapatokban igen nagy veszteségeket okoztak. A Stefani iroda hírül adja, hogy Barcelona ellen ismételten heves támadást intézett a felkelők serege, de eredménytelenül. Nem sikerült a malagai helyzet tisztázása sem, annak ellenére, hogy ott tegnap óta formális csata dúl a jobb és baloldali csapatok között.

ÖVINTÉZKEDÉSEK

A német birodalmi kormány értesülést szerezve arról, hogy a baloldali hatóságok 29 német alattvalót elfogtak és őket súlyosan bántalmazták, két hadihajót indított utnak a spanyol vizekre. Hasonló okból tegnap Tangerbe hár-

rom, Barcelonába két olasz hadihajó érkezett, de egyre érkeznek az angol páncélosok is, amelyek az amerikai állampolgárokat is védelemben részesítik a washingtoni hivatalos felkérés folytán.

LEZÁRTAK A FRANCIA HATÁRT

A Havas jelenti, hogy az északon működő Mola tábornok elrendelte a francia határ lezárását. Erre az intézkedésre az szolgálta okot, hogy a francia kormány állítólag fegyverrel látta el a baloldali katonaságot. Ezt a hírt Delbos külügyminiszter ugyan megcáfolta, de a Journal de Debats és a Liberté szerint Blum miniszterelnök tényleg engedélyt adott a fegyverszállításokra. Ugyancsak a Havas adja hírül, hogy a Biarritzban tartózkodó jobboldali vezért, Gil Roblest a francia kormány arra szólította fel, hogy vagy térjen vissza Spanyolországba, vagy utazék beljebb az országba, mert jelenléte a határközelében nem kívánatos. Ez az intézkedés francia jobboldali körökben nagy felháborodást keltett.

Madrid kiéhezés előtt

A Daily Telegraph madridi jelentése szerint a főváros, melynek lakói kiéhezés előtt állanak, szomoru képet nyújt. Nyilvános helyi ségei zárva vannak, uccái tele fegyveres őrségekkel, gépfegyver osztagokkal és légvédelmi ágyúkkal. A belvárosban aránylag nyugalom van, de a külvárosokban tervszerű fosztogatás folyik, lövöldözésekkel és gyakori gyűjtogatásokkal.

AZ OLASZ SAJTÓ ÁLLASPONTJA

Az olasz sajtó kételkedéssel fogadja a hírt, hogy Franciaország Blum miniszterelnök hozzájárulásával fegyverrel látta volna el a

baloldali spanyol katonaságot. De ha a hír igaz, itt az ideje, hogy leszűrjük a beavatkozás konzekvenciáit és megjegyezzük ezt magunknak a jövőre nézve.

ANGLIA ELÉGEDETT — A LOCARNOI HELYZETTEL

(LONDON.) A sajtó véleményéből ki lehet olvasni, hogy az angol közvélemény általában meg van elégedve a Locarno-értekezlet határozataival és eredményeivel. A Morning Post szerint Belgium és Franciaország meggyőződhet arról, hogy Anglia minden módjában álló eszközzel a béke szolgálatában áll és nem enge-

A felkelők megtorlása-
képen lezárták a francia-spanyol határt —

di magát, legyen a terv bármily kecsesítő is, kalandokba sodorni. Ezt mindenestre jó tudni mindazon államoknak, akik a következő Locarno-megbeszélésen részt vesznek. Reuter jelentés szerint tegnap a francia és belga külügyminiszterek tisztelgő látogatást tettek az angol külügyminisztériumban, Edennel rövidebb megbeszélést tartottak, amelyen állítólag szóba került az a terv, hogy Anglia a csütörtöki határozat értelmében keres közvetlen kapcsolatot Olasz és Németországgal. Szó volna arról, hogy Hoare tengerészeti miniszter, vagy Halifax helyettes külügyminiszter, mint jó német kapcsolatokkal rendelkező egyének Berlinbe mennének a közvetlen tárgyalások megkezdésére. Baldwin miniszterelnök tegnap királyi kihallgatáson tájékoztatta VIII. Eduárdot a Locarno-tárgyalásokról.

EDEN TÁRGYALÁSAI

Eden tegnap délután a londoni német és olasz ügyvivőket informálta ezekről a megbeszélésekről, azon óhajának adván kifejezést, hogy szeptember végén vagy október elején tartandó ülésen Itália és a Harmadik Birodalom is vegyenek részt.

A két ügyvivő válaszában közölte, hogy kormányaik felfogásait még nem ismerik és így erre nézve nyilatkozatot nem tehetnek.

Ezután Eden az alsóház ülésére ment és ott Mabaine képviselő kérdésére: a Locarno-értekezleten volt-e szó a népszövetségi reformokról és a jelenlegi helyzet megváltoztatásáról, kijelentette, hogy e kérdésekről nem tárgyaltak. Az alsóházban különben Inskip nemzetvédelmi miniszter megcáfolta a 45—60 év közötti korosztályok szolgálatba állításáról vagy nyilvántartásáról forgalomba került híreket.

val ajándékozna meg a lelkeket. Ha a világ nevelésügyi válságán segítenének, ha az olimpiászok nagy

világtanító jelentőségét igazán megértenék, talán sokkal hamarabb elkövetkeznék az a korszak, amikor

az embereknek nem kellene többé röstelkednie embervolta iránt.

MEGKEZDÖDÖTT

VULTUR

750 pár párt cipő ballatlan olcsó elárulása a

CSAK 14 NAPIG

cipőárufáz-
ban, Cluj.
Regele
Ferd.
29.

Robbantások Palesztinában

Ugyancsak az alsóházban, a Reuter jelentés szerint, erősen megbírálták a kormány palesztinai magatartását. Főleg azért, hogy nem kezeli megfelelő szigorúsággal a lázongó arabokat és nem torol meg kiméletlenül minden megmozdulást, amelyeknek eredménye most is két iskola-robbantás volt, egy Telavivban és egy Jeruzsálemben, ahol bombát dobtak egy iskolába és 9 tanuló súlyosan megsebesült. Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy intézkedés történt a fegyver és robbanó anyagok kiméletlen felkutatására és a további terror-cselekmények legszigorubb megtorlására.

NÉMET ELÉGEDETTSÉG

Reuter jelentés szerint német politikai körökben a háromhatalmi értekezlet határozataival meg vannak elégedve, de különösen az új konferencia határidejével. Szeptember végén a birodalmi kormány minden esetleges zavaró külpolitikai kérdéstől mentesülve és az olimpiai játékokat sikeresen lebonyolítva fordíthatja majd figyelmét a megbeszélések felé. Neurath báró külügyminiszter, aki a múlt héten még aggodalmaskodón tárgyalt Berchtesgadenben Hitlerrel a német jegyzék kérdéséről, tegnap már megelégedéssel nyilatkozott politikai barátai előtt a váratlan fordulatról.

Ujabb jelentése szerint mindezt véres harcok folynak. A felkelők több helyen tért nyertek. Barcelona, Madrid, Bilbao, Salomona, Majorca szigete, San Sebastian és Saragosa a kormány kezén van. A felkelők viszont elfoglalták Vigot és egész Galicia tartományt, Minorca szigetét és Palma városát. Gaudakalarában a felkelőket szétszórta. San Sebastianban egy szálloda-ba befészkeltek magukat a zendülők és csak nehéz ellenállás után lehetett erejüket megtörni. A behatolás után az épületben 27 halottat találtak. A külföldi állampolgárokat rendre menekítik az országból.

ELLENTMONDÓ HIREK

A Stefani jelentései szerint az ellenforradalmi csapatok majdnem mindenütt győzedelmeskednek a kormánycsapatokon. A harcok fő-

CSAK NÉHÁNY NAPIG ! ! !

Okvetlen nézze meg a mexikói törpék zenekarát. Már csak néhány napig maradnak városunkban.

A legnagyobb közülük hatvankettő centiméter

Hétköznapiakon délután 4-11 óráig, vasárnap egész napon át tartanak folytatódó előadásokat. Str. Baritiu 28-b. szám alatt (a Baritiu gimnázium mellett).

PARATLAN SZENZÁCIÓ ! ! !

szintere most Madridtól északra van, ahol Molla tábornok csapatai három hadoszlopban hatolnak előre. Madridban rádió-felhívás után a harcba ment férfiak helyett női védőőrséget szerveztek. A madridi rádió szerint tegnap délután a kormánycsapatok a felkelőket Sierra Guadalupe hegységben egy kis átjárónál csapdába csalták és pergettűzzel megsemmisítették. Ugyancsak a madridi rádió szerint spanyol Marokkót hadizónának nyilvánítják. és a felkelők ellen büntető expedíciót helyeznek kiállításba. Egy más rendelet 8 napra felfüggeszt minden bírói eljárást. A sevilla rádió gu nyosan kommentálja a rendeleteket. A spanyol marokkói hadizóna elrendezése olyan, mintha a népus Londonból hirdetne ostromállapotot és rendeletileg elcsapná az alkirályt. San Sebastiannak a kormány általi elfoglalását is erőlyesen cáfolja a sevilla rádió, kijelentve, hogy az ellenforradalmároktól egyetlen négyzetmétert sem hódítottak vissza, sőt ott is derekas munkát végeznek az ellenforradalmárok, ahol a kormány többségben van, mert a helyi csapa-

Téves hírek a filmek magyar feliratainak azonnali eltiltásáról

(CLUJ.) A város mozilátogató közönsége körében két nap óta olyan hírek terjedtek el, hogy egy új rendelet értelmében a helyi hatóságok néhány napon belül beszüntetik a magyar felirattal ellátott filmek vetítését. Utánajárva az elterjedt híreknek, kiderült, hogy az minden komoly alapot nélkülöz. Ugyanis a helyi hatóságok most értesítették ki a mozikat már régebben jelzett ismeretes filmrendeletről, anélkül azonban, hogy az értesítéshez hozzáfűzték volna a törvényrendelet tulajdonképpeni intézkedő részét, amely három évi

tokat lekötve tartják és lehetővé teszi az ellenforradalmárok Madrid felé való előnyomulását.

MEGSZÓLAL A SZOVJET SAJTÓ

A Szovjet-sajtó, amely eddig a spanyol eseményekről mélyen hallgatott, most, hogy Anglia csapatakat rendelt a spanyol vizekre, Angliát támadja és azzal vádolja, hogy beavatkozott Spanyolország belügyeibe, amikor madridi követe által figyelmeztette a kormányt. A franciayelvű Journal de Moscou szerint a spanyol kormány halad kitűzött célja felé, a szovjetforradalom pedig megy a maga útján, míg a fasiszták a felkeléssel utolsó erőfeszítésüket adják ki. A győzelem felől nem lehet kétség. Az Echo de Paris a kijelentéseket idézve a moszkvai kormányt vádolja, hogy már régebb ideje pénzzel és lőszerrel segíti elő a spanyol kommunisták megmozdulását, tehát előzőleg ő sértette meg a szigorú semlegességet.

590 OLASZ ÁLLAMPOLGÁRT HAZAMENEKÍTÉSEK

Az egyik olasz személyszállító gőzös Newyorkból jövet Barcelonában kikötve 590 olasz állampolgárt hozta haza, mert a menekültek szerint Barcelonában rémuralom van. A barcelonai kommunisták az ártatlan lakosságon töltik ki bosszújukat. Több olasz állampolgárt elfogtak és ezért az olasz kormány 10 hadihajót és egy kórházhajót és katonaságot küldött ki a konzulátus védelmére.

— BETÖRŐK GARÁZDALKODTAK DEJ KÖRNYÉKÉN. A napokban kirabolták a „Cichegy”-ben. Dejtől három kilométernyire lakó özv. Tubus Ferencné vendéglősnőt. Később a betörők Gottlieb Áronnál és Székely Mihálynál jártak. A tettesek, miután mindhárom helyen sikeresen elvégezték munkájukat, tovább állottak. Minden valószínűség szerint a helyszíni viszonyokkal ismerős egyének követték el a betörést.

— DR. FEDER, a nemibetegségek szakorvosa hazaérkezett és rendelését újból megkezdte Calea Regele Ferdinand 70. szám alatt. Juliusban és augusztusban délelőtt 7-8 és délután 8-9 között.

— ASZTALOS SZTRAJK DEJEN. A deji butorgyár 32 asztalos segéde tegnap sztrájkba lépett, követelve a 8 órai munkaidő pontos betartását és 25 százalékos béremelést. Clujról a munkügyi felügyelőség kiküldöttje kiszállva a helyszínre, próbálta meg az érdekelteket összeegyeztetni, de ezideig sikertelenül. A békéltetések még folynak.

— DICIOSANMARTINI ORVOSI HIR. Dr. Manes Cahane, a Diciosanmartini kórház főorvosa, naponta rendel elme, ideg és belső kiválasztási zavarokban szenvedő betegek részére.

Rádió

VASÁRNAP, július 26.

Bucuresti. 7.30: Torna, zene, előadás. 11.30: Harangszó, egyházi beszéd. 11.50: Egyházi ének lemezen. 11.55: Egyház előadás. 12.10: Karének. 12.40: Marcu zenekar. 13.25: Sport. 13.40: Marcu zenekar. 14.15: Zenekar. 15: Előadás. 16: Matache zenekar. 16.45: Előadás. 19: Csevegés. 19.15: Tánczene. 20: Felolvasás. 21.05: Hangjáték. 21.30: Hírek. 22.40: Sport. 22.55: Rádiózenekar. 24: Hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Zene, hanglemezek. 15.40: Előadás, a berlini olimpiászról. 16: Előadás, jazz zene. 17.30: Előadás, magyar nóták, előadás. 19.30: Hangverseny. 20.40: Versek, hegedű. 22: Hírek, zene. 23.15: Előadás, katonazene. 1.05: Hírek.

Előadás. 17.30: Zenekar. 18.20: Előadás, ének. 21.25: Hírek, spóteredmények, cigányzene.

HÉTFŐ, július 27.

Bucuresti. 6.30: Torna, zene, előadás. 13: Lemezek. 13.25: Spot. 13.40: Lemezek. 15: Hírek. 18: Rádiózenekar. 19: Előadás. 19.15: Zenekar. 20.15: Felolvasás. 20.35: Sibiceanu T. zongorázik. 21.10: Felolvasás. 21.25: Kamaralemezek. 22.05: Felolvasás, Alexandrescu Aurel énekel. 22.45: Muttafian mandolinzenekar. 23.20: Marcu zenekar. 23.55: Hírek. 24: Marcu zenekar.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek, előadás. 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.45: Ének. 15.40: Hírek, éntrend. 17.15: Előadás. 18: Felolvasás, fuvolazene. 18.50: Elbeszélés. 19.20: Zene, előadás. 21: Cigányzene. 21.40: Hírek. 22: Verdi: „Aida”, hanglemezek. 24.30: Jazz zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Hanglemezek. 21.05: Felolvasás, szalonzene. 22.20: Hírek.

830 helyett csak 22 millió kártérítést ítélték meg a cotrocenii perben

(BUCURESTI.) Az ilfovi törvényszék a cotrocenii tribünösszeomlási tragédia vádlottjait összesen 22 millió és 18 ezer lej kártérítés fizetésére kötelezte a bucarestii városi tanáccsal egyetemben. A magánvád összesen 830 millió lejt követelt, de 1000 igénylő közül csak 352-nek ítélték meg kártérítést. Az összes elítéltek felbeveztek. A magánvádlók közül az elhunyt Zamfirescu kapitány özvegyének 2 és fél, Victoria Gav-

rioiunak 2, Fredi Eissenbeisernek 1 milliót, stb. ítélték meg.

A per büntetőjogi részében pedig ugyancsak az ilfovi törvényszék IV. szekciója az alábbi ítéleteket hozta:

Elítélte Vasile Vasilescut, Bolomey és Burcus mérnököket 1-1 évi, Blumenfeldet, M. Brutsut és Cozianut másfél-másfélévi, Vasile Ionescut félévi, Cacipot 8 havi, Dobrint 5 havi börtönre, míg Pompeit felmentették.

CAPITOL

mozgó szenzációs
műsora!
Benjamine

GIGLI

SOHSE FELEJTS!

és Magda Scheider
világlágereUj nagyszerű világíradó.
Magyar feliratok!

Mindenféle házi szövet-
anyagot csak a színel
miótt híressé vált

SUPER IRIDE

anyaggal festessünk. Ce-
rakai Cofocna megye ré-
szére ROYAL DROGÉRIA
M. RÓZSA S. A. CLUJ.

Amikor a könyvügnök házasság-szédelgéssel is vigéckedik

(CLUJ.) Nehány héttel ezelőtt jömegjelenésü és foglalkozásának megfelelően bőbeszédű könyvügnök házalta végig a várost. Egy más városbeli könyvterjesztő vállalat megbízottjának adta ki magát, amely tudvalevően egy budapesti kiadó-cég romániai képviselője. A könyvügnök körutja után hamarosan el is tűnt városunkról, de olyan véleményt hagyott maga után, amely aligha válik megbízói hasznára. Mert üzletileg cseppet sem előnyösek azok a tisztességtelen fogások, amelyeket az oradeai „vigéc” alkalmazott a megrendelők bosszúságára és százszázalékosan jogos felháborodására.

A VIGÉC UR, MINT KOMOLYSZÁNDÉKU UDVARLÓ

Egy délelőtti főhősünk megjelent egy lányos uriháznál, ahol csak a házi kisasszonyt találta ott-hon. Barátságos fogadtatás után bevezette magát a szobába és nem kimélve az időt s fáradságot, hosszú, áradozó udvarlásba kezdett. Egy óras „szédítés” után, amelyből nem hiányzott sem a szerelmi vallomás, sem pedig a házassági ígéret a könyvügnök rávette a kiskoru leánykát, hogy a megrendelő lap alá hamisítsa oda anyja nevét. Képzeltető a család meglepetése, amikor az asszony címére több ezer lejes könyvküldemény érkezett. De még elképzelhető, hogy milyen érzelmeikkel vette a leány tudomásul, hogy „jó pofa” ügynöke már évek óta házasság és ki tudja, hány jó egészségnak örvendő gyermek apja.

Erre az esetre még talán akad,

Románoknak, magyarnak, zsidó-
nak egyformán érdeke, hogy
idejében lássa el magát nyerő-
számú

MAGÁNALKALMAZOTT SORSJEGGYEL

Értékes nyereménytárgyak!

Egy sorsjegy ára csak 26 lej.
Vidéki megrendeléseknél portó-
költség is fizetendő. Sorsjegyek
kaphatók az összes dohánytőzs-
dében. Főbizománys „Gra-
vart” cég, Cluj, Piata Unirii 4.

ki azt mondaná, hogy ma minden-
ki úgy csinál üzletet, ahogy tud.
Az a hibás, aki megszedül és „be-
dül” az ügynök rábeszélésének. De
milyen mentséget találhat valaki
az alábbi esetre?

ÉS „EGY MASIK FOGÁS”...

Egy napon az állítólag megbí-
zásból szaladgáló ügynök beállí-
tott egy közismert cluji személyi-
séghez, ahol szintén könyveket
ajánlott megvételre. A könyvjegy-
zéken többek között egy 20 kötet-
ből álló sorozat is szerepelt közel

öt ezer lejes áron. A vásárlót ez
érdekelte és megrendelte az utó-
bi tíz kötetet, kijelentve, hogy az
első tízre nem tart igényt. Meg is
állapodtak és a megrendelő saját
kezüleg töltötte ki a megrendelő-
lapot. Aláírta eredetiben és anél-
kül, hogy megnézte volna, alatta
van-e másolópapír, felhajtotta a
felső lap sarkát és aláírta a má-
solatot is. Nehány nap múlva le-
vél érkezett a megbízó vállalatból,
melyben közölték, hogy örömmel
vették át a rendelést és számláját
négy és fél ezer lejjel megterhel-
ték. Ezután többszöri leváltatás
következett, aminek során kide-
rült, hogy a könyvügnök indigó-
nélküli megrendelő-lapot adott ki-
töltésre, melynek aláírt másolatát
azután 10 kötet helyett 20 kötetre
ő állította ki. A vállalat, amikor
a visszaélésekről értesült, sajnál-
kozásának adott kifejezést és a
hamisított megrendelő-lapokat
semmiseknek nyilvánította.

Az a két eset minden utánjárás
nélkül jutott tudomásunkra. De
ki tudja, hogy még hány meg-
hány hasonló tisztességtelen üzlet
terhelheti a tüzzel-vassal a meg-
rendelőket akvirálni akaró könyv-
vigéc lelkiismeretét?

Mindenesetre ajánlatos volna a
jövőben hasonló egyéneknek a ke-
vesebb bizalom. (b. v.)

HOFER-SCHTANTZ-CRAYTON-SHUTCE-
LORRIT. MAGYAR ÉGŐVARI MŰVEK
R. T. BUDAPEST.
H. S. C. S. Nyersolajszekrények, Gáz-
Drill” merítőkészlet, rendszerek, szerszám-
gépek, „Hikar”-Drill” gépek és
többek között...

Egyszerűen és gyorsan kezelhe-
tők! Tökéletes munkafelkészíté-
s mindenféle maggal.
Feltaláló: Adolf Urbach.
URBACH ADOLF.
Cluj, Str. Memorandului No.

Óriásméretű visszaé"éseket fedeztek fel a cluji I. O. V. hi- vatalánál

J gyalanknak szolgáltatták ki
pénzért a „hadirokkantok” meg-
illő kedvezményes vasúti igazolványokat

(CLUJ.) A hatóságok nagysza-
básu visszaéléseket lepleztek le a
hadirokkantok (IOV.) hivatalánál.
A vasúti személyzetnek ugyanis fel-
tűnt, hogy a hivatal által aláírt 75
százalékos utazási kedvezményre
jogosító igazolványokkal rengeteg
ép és egészségesnek látszó „hadi-
rokkant” utazik, akik között igen
nagy a zsidók száma s ezek általá-
ban mind elsőosztályú jegyekkel
rendelkeznek. A vasúti vezérigazgató-
ság megkeresésére a hivatal ezelőtt az IOV. bucurestii közp. hivatala
egy vezérfelügyelőt küldött le váro-
sunkba a vizsgálat megejtésére,
amelynek során a helybeli rendő-
séggel karöltve szenzációs ered-
ményt ért el. Megállapítást nyert
ugyanis, hogy a vármegye épületé-
ben székelő IOV. hivatalából 3 év
óta „panamáztak” el hamis vasúti
igazolványokat és ezeket pénzért
jogosulatlanoknak szolgáltatták ki.

Eddig több, mint 100 hamis igazol-
ványt koboztak el. A vizsgálat
nagy eréllyel és a legnagyobb titok-
ban folyik annak tisztázására, hogy
tulajdonképpen kik is követték el
a még szenzációs meglepetéseket
igéző visszaéléseket.

— A VILÁG LEGNAGYOBB TEN-
GERI KIKÖTŐI. Legújabb statisztikai
adatok szerint a világ legna-
gyobb kikötője Newyork 28 millió
tonna tartalommal. Utána 6 mil-
lió tonnával London, majd Anvers
következik. Az ötödik Sanghaj,
majd Rotterdam, a japán Kobe és
a mandzsuriai Dairen jönnek sorra.
Ezután nagyság szerint a követke-
ző kikötők sorakoznak fel: Liver-
pool, Nápoly, Marseille, Lisszabon,
Yokohama, Génua, Southampton,
Sidney, Le Hawre, Brema, Trieszt
és Alexandria, valamennyi 6 millió
tonnával.

Pékek, cukrászok, fűszeresek!

TÖRVÉNY ÁLTAL
előírt liszt-nyilvántar-
tási könyv kaphatók

B E R N Á T
papírüzletében,
Piata Unirii 29.

BÜNYGYI NYILVANTARTÓKAT LÉTESITENÉK AZ ORSZAG- BAN

(CLUJ.) Bucuresti jelentés sze-
rint az igazságügyi minisztérium
rendeletet küldött az összes alá-
rendelt igazságügyi hatóságok-
nak, amely arra utasítja őket,
hogy mindenütt kezdjék meg a
legpontosabb nyilvántartás felál-
lítását. Ebben a nyilvántartásban
1924. évig visszamenőleg fel kell
tűntetni mindazoknak a neveit,
akik bármilyen címen az igazság-
ügyi hatóságok által jogerős elité-
lést nyertek személyi adataik pon-
tos feltüntetésével, valamint a
büncselekmény és a jogerős ítélet
számának a kartotékba való be-
írása mellett. Az igazságügyi mi-
niszteri rendelet alapján az összes
alárendelt hatóságok haldéktala-
nul megkezdik a speciális büny-
gyi nyilvántartó felfektetési elő-
munkálatait.

— MA ESTE ANNA-BAL. A
Katholikus Kör nagyszabású Anna-
bálját ma este tartja meg Kogalniceanu 7. szám alatti saját helyisé-
geiben.

— SOROZATOS SZERENCSET-
LENSÉGEK TÖRTÉNTÉK TEG-
NAP AZ ORSZÁGBAN. Raviort de
Vede mellett az egyik faluban bor-
zalmas szerencsétlenség játszódott
le. A gépész hibájából a cséplőgép
kazánja felrobbant. Hét közelben
tartózkodó gazda szörnyet halt,
tizen pedig súlyosan megsebesült.
A robbanás tüzet okozva, 300 sze-
kérnyi termést is elpusztított. A
felrobbant gép alkatrészei fél kiló-
méternyi távolságra repültek. A
vizsgálat megindult. — Bucurestiből
ugyanakkor azt jelentik, hogy az
éjszaka a Colentina sorompónál
egy nagy sebességgel jövő autóbusz
miután a sorompó nem volt leereszt-
ve, át akart haladni a síneken.
Ugyanebben a pillanatban berob-
gott Oltenitza felől egy automotor,
amely elkapta a gépkocsit. Pavel
Pasa soffőr, a kocsí pénzbeszedője
és másik két utas életveszélyesen,
három utas súlyosan megsebesült.
Az automotor két utasa szenvedett
sérüléseket. Valamennyiüket kór-
házba vitték. Rövid időn belül ez
már a harmadik szerencsétlenség
ezen a helyen. — Végül Constantá-
ban a Tomis uszályhajó és egy an-
gol tankhajó ütköztek össze és szen-
vedtek súlyos sérüléseket.

CZINK gyára az előnyös vegy-
festés, tisztítás kutforrása **CLUJ**

Társaság

() ANNA-NAPI TANCESTÉLY. Az Avram Jancu futball-egyesület folyó hó 25-én Anna-napi táncestetélyt rendez a Gruia-uca 40. sz. alatti vendéglőben, amelyre az érdeklődőket ezúton is meghívja.

() UJSÁGÍRÓ SPORTNAP AIUDON. A cluj-i újságírók és főiskolai hallgatók Jurnálist F. C. futball-csapatát vasárnap az aiudi Torna-club együttesével játsszik délután 6 órai kezdettel. A csapat felállítása a következő: Ehringer, Szócs, Erdős, Boldis, Körmeidy I., Zsigmond, Lager, Bartalics, Bogdán, Boldor dr., Széfy bey, Szász B., Rosenfeld I., Schneider. Utána művész-est és garden-party lesz reggelig tartó táncgal. A művészen szerepelnek: Rimóczy Viola, Felszeghy Mauzi, Claude Romano, Lengyel Rudolf, Ihász András, Vánvolos István, Bogdán István, Szefeddin Szefket bey és Albisi József.

() LÉLEKNAP ALVERNÁN. A lelki-élet szépségeit keresők és az élet gondjaiba fáradtak részére f. hó 26-án, vasárnap lelki-napot rendeznek Alvernán. Dél előtt szentmisét és beszédet mond P. Trefán Leonárd, Délután keresztut. Körmenet. A ludi barlangnál beszédet mond P. Trefán Leonárd főatyja, az Alverna építője. Belépődíj nincs. A lelkeket hívják és várják szeretettel a ferencrendiek.

() AUTÓS KIRANDULAS. Az Aurora turista-klub július 26-án reggel 7 órai indulással autós kirándulást rendez a turda sósfürdőhöz. Jelentkezni Jorga-uca 5. szám alatt. Augusztus 2-án pedig a scarisoari sziklához randulnak. Vendégeket szívesen látnak.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MÜSORA:

3 film, káprázatos rendezés. Magyar feliratokkal is. I. VÉGE A TÁNCNAK. Büntügyi dráma. Nancy Carroll, George Murphy. II. DZSUNGEL RABJAI. Kalandor film. Mandette Colbert, Herbert Marshal. III. GÁLA ELŐADÁS. Vigjáték. Micky Maus. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, és 9.

OPERA-MOZGÓ MÜSORA:

VIHAR A SÁRGA TENGEREN. Fősz.: Clark Gable, Jean Harlow, Wallace Beery. Magyar feliratok. Jön: MEGBESZÉLT RANDVU. Premier. Georg Raft, Alice Faye.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA:

Premier! I. HALÓKOSCIK ELLENŐRE. Dekobra regénye után. Hangulatos, pikáns szalon vigjáték. Georg Alexander, Theo Lingén. II. OCHI CIORNIA. (Fekete szemek). Harry Baur, Simone Simon, Jean Pierre Aumont világsikerű filmje. Mindkét filmben magyar feliratok.

CAPITOL MOZGÓ MÜSORA

SOHSE FELEJTÉS! Benjamino Gigli és Magda Schneider felejthetetlen világlágere. Magyar feliratokkal.

DAVILLA SZINKÖR-MOZGÓ

A VOLGA HAJÓSA. Fősz.: Inkisioff és Pierre Blancher Magyar felirattal. Helyárak 12 és 19 lej.

MUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:

Szombaton délután 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. A PRÁGAI DIÁK. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Adolf Wohlbrück és Dorothea Wieck. II. EGY ÉJSZAKA TITKAI. Izgalmas kalandor dráma. Főszerepben: Warner Oland, Roland Coloman és Loretta Joung. A terem kellemesen hívós. Este 9-től átalakítva nyári helyiség.

LISZT

ellenőrzőkönyv

Pékek, lisztkereskedők és malmosoknak, amely a hó 25-ig fellelhető, beszerezhető a következő helyeken:

BOROS

papírkioszkokban.

Sport

Vasárnap délután 6 órakor: ILSA-UNIVERSITATEA

selejtező döntő mérkőzés az A-ligába való bejutásért

(CLUJ.) Városunk labdarugósportja holnap nagy nap előtt áll. Az egyetemi csapat, amely a bajnokságban utolsó helyen kötött ki, játssza le második selejtező, illetve döntő mérkőzését az ILSAVAL. A kiváló timisoarai csapat, amely első helyen végzett a B-liga minősítőmérkőzések során, az elmúlt hétben 4:1 arányban vereséget szenvedett az U-tól. Ez a vereség azonban nem hangolta le az ILSA gárdáját, mert egész héten Wetzter mester irányítása mellett nagyon készültek a holnapi nagy döntő találkozóra, hogy behozhassák az U háromgólos előnyét. A sors kiszámíthatatlan, mert ha az U játékosai könnyedén veszik ezt a mérkőzést, úgy az ILSA könnyen megfordíthatja az eredményt. Reméljük azonban, hogy erre nem kerül sor.

A timisoarai csapat játékeréjére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy a Román Kupából tavaly kiverte úgy az Unirea Tricolort, mint a fővárosi vasutascsapatot. Az ILSA ma este 9 óra-

6 perckor érkezik városunkba, ahol az állomáson ünnepélyesen fogadják.

A holnapi döntő mérkőzés érdekessége még az is, hogy a pályán valószínűleg idegenforgalom lesz. Az ILSA csapata, Tica Iliescu fővárosi bíró, dr. Paul Costescu fővárosi szövetségi biztos, Bădeleanu kapitány Aiudról és Băciu Cămpia Turzról, mint a mérkőzés idegen határbírói fognak szerepelni. Városunk sportközönsége az U-tól győzelmet vár és reméljük, hogy a játékosok szívesen lélekkel fognak küzdeni ezen a sorsdöntő vasárnapon.

Az ILSA-U mérkőzés csapatösszeállításai a következők:

ILSA: Eichler, Tiffert — Molnár, Barna — Albert — Janovits, Herczog — Klimek — Wetzter — Löwenfeld — Havas.

U.: Seps, Borgea — Jancovici, — Golub — Gain — David, Draga — Paunescu — Szaniszló — Ploesteanu — Orza.

Julius 29-ikén utazik el tornász-csapatunk az olimpiára

(CLUJ.) Olimpiai tornászcsapatunk elutazása a megvalósulás stádiumába jutott, főleg Parsch Francisc, Cheteau tanár és Boros Vilmos ügybuzgalma folytán, akik a kiküldetéshez szükséges anyagiakat is összegyűjtötték. A csapat már hetek óta a Scoala Normalában dolgozik Parsch alelnök, Pop Marian alezredek, Chetan tanár és Andrassy Gyula felügyelete alatt és minden remény meg van arra, hogy a csapat várakozáson felül jól fog szerepelni Berlinben. Az együttes most várja az utleveleket Bucurestiből, melyek ha megérkeznek, úgy a csapat július 29-

ikén reggel 9 óra 27 perckor indul el Cheteau tanár vezetésével, Tamesescu tanár és W. Schlecht kíséretében. A csapat tagjai a következők: Dan Alexandru, Drăghici Francisc, Ludu Remus, Albert János, Ábrahám András, Moldovan Vasile, Matusik Josif és Schmidt Joan. Az olimpián a 8 tagú csapatból a legjobb hatot fogják pontozni.

A csapat öltözéke Berlinben a következő lesz: fehér, hosszúujjú ing, mellen Románia címerével, nemzetiszíni öv, fehér hosszú nadrág, fehér cipő, fekete nyakkendő.

A Bocskai revánsra hívta meg a CAO-t és Victoriát

(CLUJ.) Herczog Edwin, a Bocskai vezetője a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a Victoria baráti vendéglátásáról és dr. Russu bíróról, amit úgy akarnak a debreceniek meghálálni, hogy augusztus végére a Victoria csapatát

a CAO-val együtt revánsra fogják meghívni. A Victoria vezetőségének és csapatának, továbbá a bírónak korrekt magatartása kitűnő szolgálatot tett az ország és a város labdarugósportjának.

Bulgáriába érkezett az olimpiai tűz

(SZALONIKI.) Az olimpiai fáklyafutás ma délután Szófia elé érkezett, a bulgár fővárosba valószínűleg a délutáni órákban érkezik meg. A stafétának Delphitől kezdve rendkívüli nehézségekkel kellett megküzdenie, mert az út mintegy 120 km-en keresztül 2000 méteres hegyeken át vezetett. Szófiában újból nagy ünnepségek között fogadják és indítják tovább a fáklyás

stafétákat Jugoszlávián keresztül Belgrád felé.

MAGYAR GALAMBLOVÓK SIKERE BERLINBEN. A német agyaggalamblovó bajnokságon 19 nemzet 130 versenyzővel vett részt. A versenyen a magyarok közül Dóra Sándor második, Halasi ötödik, Lumitzer nyolcadik és Strassburger 12-ik lett. A bajnoki címet egy angol versenyző nyerte.

90 km.-en 35 lej, 50 és 30 km.-en 30 lej. A versenyen a nemzetközi szabályok betartandók. Bővebb felvilágosítások szerdán este 8-10 óráig a Catedrala 7. szám alatt, Vasmunkás-Otthonban.

ÉKSZERESZEK—SPARTA I. 2:0 (1:0). Góllövők: Bakos I., Makovi. Az ékszereseknek csapata megérdemelten győzött. A második félidő 23-ik percében a győztes csapat kapusát, Vargát, könnyebb szerencsétlenség érte.

III. KER. FC KLUB futball szakosztálya részéről felkérjük az 1934-1935. évben játszott összes játékosokat, valamint a klub vezető embereit, hogy a f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Valkai-féle vendéglőben tartandó megbeszélésen pontosan jelenjenek meg.

(LEMBERG.) A budapesti III. ker. FC második turamérkőzését is megnyerte a kitűnő képességű Pogon ellen 2:1 (1:0) arányban.

AZ EURÓPA-REKORDER magyar 4x200 m-es uszóstaféta tagjait Budapesten orvosi vizsgálatnak vetették alá, melynek eredményeképpen úgy Csik 1. e-rencet, mint Lengyelt, Grófot és Abay. Nemest makkegészségesnek találták.

TEKE-SPORT

ORADEAI mérkőzéseredmények. Intelegerea—Prietenii Bun Cluj 179—159, 15 ját. Stăruinta—Prietenii Bun 249—194, 15 ját. Electrica—Prietenii Bun 185—179, 12 ját. Matador—Prietenii Bun 241—212, 18 ját.

HUEDIN. A Gladiator és Venus egyes csapata, melyben Kolozsi Jenő, a cluj-i Transilvania tagja is játszott, 165, 162, 14 ját. 3 menet arányban győzte le az újjászervezett Globus csapatát, mely dr. Moga primar vezetésével rövideken eléri azt a nívót, mellyel 1935-ban országos bajnokságot nyert.

A SSAEC augusztus elején 10—12 napos kirándulást rendez a Kárpátokba, melynek programján a Bucegi, Piatra Craiului, a Negoira való kirándulások is szerepelnek. A túrára CFR igazolványokkal bíró vendégeket szívesen látnak. Jelentkezni és érdeklődni az Atlantica gyarmatárúüzletben lehet, R. Ferdinand 1, Geflea úrnál.

Hála Istennek

most már boldogok lehetünk, hiszen ismét szabad a párbaj. Nemcsak, hogy szabad, hanem egyenesen kötelesség is. Igaz, hogy egyelőre nem nálunk, hanem a német birodalomban, de ami késik, nem mulik s talán még mi is remélhetünk. Talán majd mi is megérjük azt a részegítően szép lehetőséget, hogy személyi és elvi vitánkat fényesen csillogó pengék, sziszegő golyók segítségével intézzük el és nevünket beírjuk a „lovagok” tetteit megörökítő évkönyvekbe.

Hála Istennek, most már igazán nem hiányzik az embernek semmi. Most már nem busulhat azon, hogy kenyerre egyre feketébb lesz és a feketesége mellett állandóan kisebbedik is, nem izgattja többé az a sok igazságtalanság sem, ami esetleges fajkülönbségei miatt sujtja s nem fáj az, hogy a forradalom szele ismét ezeket és ezeket sodor el. Az embernek most már mindegy, hogy mi volt, mi lesz, mert törvény a párbaj, mert szabad a férfias bátorságot egy-egy nagyszerű oldalcsellel, vagy jól alkalmazott előrevágással, avagy egy Buffalo Bill-i kápráztatón pontos mellélövélssel megörökíteni.

Jól meggondolva nagyszerű is a párbaj. És még nagyszerűbb jellem és önérték-nevelő eszköz is. Mert milyen szép lesz például, ha a hivatalnok jól „odavághatja” véleményét igazgatójának arcára, aki bizonyára boldogan fogja viselni a nézeteltérés nyomait és ha szerencséje van és sok a hivatalnoka, akkor reménye lehet egy egész életet át hordozható gyűjteményre. Az egyetemi tanár is bizonyára könnyekkel a szemében mond halált a Mindenhatónak azért, hogy törvényalkotó teremtményei lehetővé teszik számára azt is, hogy elbuktatott hallgatói előtt óvig meztelen mutogassa izmait, vagy szigorú-feketében álljon a párbaj-mezőn.

Milyen nagyszerű lesz... de miért folytassuk, hiszen azt mindenki úgy is tudja, hogy nekünk már csak ez hiányzott. Ez a törvény, melyet a német birodalom után bizonyára többen is átvesznek. Csak ez: a kötelező párbaj. Ha pedig lenne valaki, aki arra gondolna, hogy a párbaj veszélyes, azt megnyugtathatjuk azzal, hogy egyáltalában nem az. Az áldozatok száma statisztikai kimutatás szerint nagyon csekély, ez pedig azért van, mert a gondviselés tapasztalat szerint mindig öröködik a rézszegek és a sokszor abnormálisan viselkedők felett.

(myt.)

„Aki fegyver által támad, fegyver által vesz el”

Mintha az élet örök végzetszerűsége teljesedett volna be a szerető-gyilkos bécsi papirkereskedőn

Régi megállapítás már az, hogy minden büntetett magában hordja büntetését és minden ember felel egyszer azokért, amiket elkövetett. Azokért is, amik titokban maradtak. A Bécsben e hó 19-én lejáró Gustav Bauer-féle öngyilkosság is talán ilyen sorselintezés volt, egy a sok közül, amiket soha nem fog tudni megállapítani az ember.

1928 NYARAN

E hó 19-én — ismételjük — rövid hír látott a bécsi lapokban napvilágot. Arról számolt be hogy Gustav Bauer, egykor nagyon jó módú papirkereskedő anyagi okok miatt öngyilkos lett. Bár ezek az anyagiak miatti öngyilkosságok már annyira megszokottak, hogy az ember, — hacsak nem kimondottan ismerőséről van szó — szinte gépiesen elsiklik felette. A Bauer-féle öngyilkosság felett azonban nem lehet elsiklani, mert ez az ember néhány évvel ezei előtt még a legnagyobb érdeklődés központjában állott. A tragédia — mert ennek kell nevezni — 1928 nyarán kezdődött. Ebben az időben ugyanis egy reggel a lajni állatkert őre az egyik bokorban egy felismerhetetlenségig eltorzított női holttestet talál. A helyszíntre kiszállott rendőrség és az orvosok szakértők megállapították, hogy a nőt a homlokán keresztül furódott 2 revolvergolyó ölte meg, míg az eltorzítás onnan eredt, hogy a tettes abbéli igyekezetében, hogy a halottat felismerhetetlenné tegye, száraz alkoholpatronokkal akarta összekeverni a holttestet. Ezt a tervet a kora esti órákban kitört zivatar azonban részben megghiúsította. Wahl tanácsos, a bécsi detektívtestület akkori vezetője mindent elkövetett, hogy a holttest kilétét kiderítse. Egy hosszú évig tartott ez a munka, míg végre egy fogorvosnak, dr. Reisbergnek segítségével, aki a halott szájlényomatában egy páciensére ismert, sikerült megállapítani, hogy a nő Katharina Fellner pénztárnoknő, akinek eltűnésével annak idején a lapok is foglalkoztak.

KI A GYILKOS?

Meg volt a gyilkosság áldozatának neve, de ki lehet a gyilkos. Ez foglalkoztatta sok ideig a Lan desgericht detektívjeit. Kinek lehetett oka arra, hogy a szép Katharina Fellnert étegye láb alól és oly gyalázatos módon elcsontsítsa áldozatát még halála pillanatában is? Bizonyára a volt férjnek, volt az első feltevés, aminek következtében 1929 őszén letar-

tóztatták a szerencsétlen elvált asszony férjét, aki Abbaziában teljesített katonai szolgálatot az olasz hadseregben. Ez a nyom azonban hamis volt, mert a kapitány igazolta, hogy a kérdéses időben garnizonjában tartózkodott. Más irányba kellett tehát tovább keresni és a nyomok Gustav Bauer-re, a jó módú papirkereskedőre irányultak. Bauernek — amint kiderült — viszonya volt az áldozattal, 1928 elején már megunt viszonya. Alapos volt tehát a gyanu, hogy csakis neki lehetett érdekében a gyilkosság, hiszen épen nőstülés előtt állott és ilyenkor az emberek némelyike nem nagyon válogat a szaktítás eszközeiben. Le tartóztatták. A vizsgálat kiderítette, hogy Bauer és az asszony a gyilkosságot megelőző nap is találkoztak. Az is kiderült, hogy Bauer régi revolvere, amit állandóan magánál hordott egyszerre „véletlenül” elveszett. Sok, sok olyan mozzanat tevődött össze, aminek alapján 1930-ban az es-

küldtszék lett hivatva ítélni az — egy berlini utja alkalmával — letartóztatott Bauer felett.

5 IGEN, 7 NEM

Az esküdtszék az ügyesség minden erőfeszítése ellenére se látta bizonyítva a gyilkosság tényét. 7 szavazattal 5 ellenében ki mondották, hogy Bauer nem bűnös és felmentették. Bauer házasságából azonban nem lett semmi, az üzlet is nagyon szenvedett, a kósza hírek és mendemondák miatt és Bauer is egészen megváltozott. Hallgatag, magába zárkózott ember lett, akinek minden hangoztatott törekvése az volt, hogy egy perujrafelvétellel igazítsa ki az esküdtszék határozatát oly értelemben, hogy az az 5 „igen” szó is „nem”-é változzék. A napokban Bauert azután értesítette ügyvédje, hogy sikerült a porujra felvételt kieszközölnie, de azt a kereskedő, hogy, hogy nem, már nem várta meg. Megölte magát. Talán épen azzal az előkerült revolverrel amivel akkor gyilkolt? Ki tudja? Ki lát bele a sors titokzatos könyvébe, ahol a fáma szerint minden előre meg van írva? Gustav Bauer már csak a tulsóparton szállhat szembe az égi esküdtszékkel és ott igazolhatja magát, ha var igazolni valója.

(myt.)

OPERA MOZGO

Szombat, vasárnap:

VIHAR A SÁRGA TENGHEREN

Főszerepben: CLARK GABLE, JEAN HARLOW és WALLACE BEERY. Magyar feliratok! Helyárak 10 és 20 lej. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

Képek a Sétatérrel, ahol meghalt a romantika...

(CLUJ.) Az idei nyáron sok olyan nap volt, mikor az emberek szabadon élvezhették a városi sétatérrel. Talán ennek tudható be, hogy az idei nyári estéken a szerelmesek padjai még soha sem bámultak üresen a mindent elborító sötétségbe. Az esti hűvös szellőket se a hőség, se a szerelem tüze nem tudta legyőzni...

A meleg napok kicsalták a lakosságot hűsülni a sétatér évezredes fái alá. Megkezdődött a perceseknek, gyümölcsösöknek s vasárnaponként az uccai fényképészeknek aratása. A fagyaltosok is elég jól aratnak mostanában. És hetek óta nagy forgalmat bonyolítanak le a jegyszédők is...

Apropo. Jegyszédők. Évről-évre az el-

ső tavaszi nap felbukkanásától az első hó leeséséig ott portyáznak a padok között és inkasszálják a város részére az egy lejes illeteket. Forgalmasabb napokon a jegyszédő a legnagyobb ur a városban. Nincs az a magasrangu katonatiszt, akinek láttán úgy felugrána a padokról a bakák, mint ahogy rengeteg ember felugrál a jegyszédő közeledésére. Lehet, hogy csupán iránta való tiszteletből...

Az egyik padon munkáskülsejű férfi bóbiskol. Ölében kis fehér picse-kutya követi gazdája példáját. A pad korlátjáról spárgára kötött cédula lóg le ezzel a felirással:

De vándor — eladó.

A cédula nyilván a kutyára s nem a munkásra vonatkozik. Bár a külseje után valószínűleg ő is szívesen eladná magát, csak volna kinek...

Diákok és diákányok csoportjai a vizsgák előtt is gyakran bukkantak fel a sétatérrel. Könyveket tartottak maguk előtt és szorgalmasan magoltak. Készültek a vizsgákra. Közben-közben azért felpillantottak a könyvekből s alaposan megszemlélték a közelben tanulgató másik nem képviselőt is. Nem tudni, hogy az illetők figyelme végeredményben a magolásban, vagy a szemlégetésben összpontosult. Ezt legfeljebb

fajtszta küllőmenti bokrok legoicsóiban csak a melónél.

Cluj, Str. Regina Maria 34.

a vizsgaeredmények mutatják meg...

De most a vizsgák után diákokban és diákányokban még sokkal nagyobb a forgalom a sétatérrel, mint azelőtt.

A sétatér esti romantikája néhány év óta a múlté. Hajdanában késő éjjelig hullámozott a tömeg a kiosk előtti pazarul kivilágított sétányon s élvezte a vendéglőből kihallatszó muzsikát. ha történetesen a köröndben nem volt külön zene. A pénztelenek kintől élvezték a kerítésen keresztül a zsufolt vendéglő sürgő-forgó életét.

Ma ez már csak emlék. A sötétség beálltával az emberek eltűnnek a sétatérrel. Amióta a régi kiosk épületét muzeum céljára engedték át, azóta a fősétányt esténként félelmetes sötétség borítja csupán a tő környékén szór gyérvilágítást néhány villanylámpa jóakaratu felhomályt terjesztve a padok felé. Itt lézeng még néhány ember esténként, de a tömeg az elmaradt s a tömeggel együtt elmaradt a romantika is...

A sétatér régi, kedves romantikája...

SZOPOS SANDOR FESTŐ-MŰVÉSZ ESETE A SZÉKELYEKEL

Szopos Sándor, az ismertnevű magyar festőművész Páridra rándult le, hogy felkutassa a székelők ősi képzőművészeti értékét. Ez a bércekkal és fényöröngéggel körülszegett regényes vidék ezer titkával és regényességével az igazi művészt alkotásra ihleti. Szopos Sándor felállította festőállványát, hogy megörökítsen egy eredetiségben ritka szép székelőkaput.

A háta mögé lopakodott székelő mélyen belebámult a színekbe s sunyin azt kérdezte a művésztől: hány napig pingálja ezt a képet az ur? Szopos festőművész a gyors érdeklődésre azt felelte: Hát bácsi, két-három napig is eldolgózok a képen. A nagyszakállú székelő megütöközt: — Hát kied miből él, ha ennyit időt lop el? A csavaros székely még megjegyezte lelógó bajsa alól: Hej! mikor a Bucsinba lelőttem azt a nagyhasu fene-medvét s körül állottuk a hajtókkal együtt vagy huszan, egy ur a „fénykép-masínával” egy keccintéssel lekapott. Az volt az ember s nem kied, ki előre-hátra mőnve annyit nézi a mázolását — és a székelő felháborodva elődalgott a művésztől...

En nem értem a hóbortos székelőket: eddig rajongásukban odakucorodtak a festők mellé s hűmögve csodálták az „ördögi embert”, aki a tornyot is fel tudta kenni a vászonra. Az a szakállas székelő bizonytalán tudja, csak nem mutatja, hogy nemcsak az aratás, a kaszálás, a borjunevelés a munka, hanem a művészet is verejtékes fáradozás.

Szopos Sándornak tehát jó munkálódást kívánunk ott az ősi, harsány székelők között! Gy.

COJOCNA SÓS GYÓGYFÜRDŐN
július hó 25-én, szombaton, nagyszabású

ANNA-BAL

A fürdőre autóbuszok óánként indulnak
az autóbusz-állomásról

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelentetésre d. e. 11 óráig, csütörtöki számba szerdán, vasárnapiba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portózási jelíges levelekkel továbbítunk. — Vidékieknek válaszbélyeges kéredezéskedésre válaszolunk. — Hivatalos óra reggel 8 óráig, este 7 óráig.

LEVELEZÉS

38 ÉVES intelligens cluji iparos bérházzal rendelkező megismerkedne házasság céljából olyan finomlelkű leány nyal, vagy özvegygel, akinek 80-100 ezer lej készpénze, esetleg ingatlanja is van. Leveleket „Iparos 38” jelígre kérek. (2037)

40 ÉVES magányos urinő keres minden érdeklődő hozzá illő intelligens urit embert sőt-partnernek. „Intelligens” jelígre. (2042)

45 ÉVES intelligens iparos hozzáillő leányt, vagy asszonyt keres, lehet vidéki is, kinek valami biztos jövedelmi forrása van. „Boldog II.” jelígre. (2048)

41 ÉVES intelligens iparos 300.000 lej készpénzzel és jól jövedelmező iparüzemmel oly intelligens leány vagy özvegy ismeretséget keres házasság céljából, kinek van háza vagy némi készpénz hozománya, vagy esetleg önálló keresettel bír. Teljes című leveleket „Biztos jövő” jelígre kiadó továbbít. (2069)

„FUGGETLEN” jelígre levél van a kiadóban, kérem még ma átvenni. (2053)

MINDENFÉLE női ruhák, öltönyök festése, vegytisztítása legjobb és legszébb Gavallér-nál. C. Train 20. (2094)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ adómentes villarendszerű modern családi ház. Oásanu 69. Ugyanott 4 darab fafotel eladó. (2026)

ELADÓ 720-as cséplő motorral 40.000 lej. Külön is közvetítőt díjazok. Üzembe látható. Ijjas, Aghires, jud. Cluj. (2029)

ELADÓ méhek kaptárral, satu paddal, eszterga. Str. Calafat 26. (2030)

SZÉP tölgy- és diófaháló, szekrények, ágyak, kredencek, asztalok, szelönök, többféle butorok olcsón eladók. Decebal 5. (2032)

CSEREPÉ legjobban és legolcsóbb az éleddi, kapható Mundus építkezési anyag, fa és tűzifa raktárban Cal. Decebal 17., hol mindeféle anyagok legjobban és legolcsóbban beszerezhetők. (f 525)

ELADÓ modern dióhálo, új olcsó hencerek, schrober ágyak. Dogarilor 3. (2036)

VESZEK használt 3 kerekű áruszállító biciklit. Cím: Calea Marechal Foch 115. Telefon 829. (2038)

VESZEK forgalomba lévő használt belyeg, belföldit, külföldit és kisebb gyűjteményeket. Reg. Ferdinand 62., földszint. (2040)

SIRHELY átadó a régi temetőben előnyös feltételek mellett. Reg. Ferdinand 69, usa 5. (2047)

EGY PÁR új ház eladó. Érdeklődni: Str. Maramures 59., fűszerüzlet. (2035)

HÁZIASSZONYOK! Nagy választékban sokszínű kredencpapir egy lej darabja. „Gloria” papírüzem, Str. I. Marniu 6. (2041)

SZÉP nagy, jó új ház 2 szoba, konyha, speiz, pince, nyitott terasz, 1000 kvadrátméter veteményes kerttel azonnal lakható 190.000 lejért sürgősen eladó. Értekezni Vasile Lupu 53. (2049)

ELADÓ patefon 25 lemezzel, Singer varrógép, kis üzleti divány, hegedű, ágyak. 25 drb. alig használt thonet-szék. Keresünk megvételre nyersselymet. Motilor 65. (1997)

SPLENDIDNÉL Viteazul 4. udvarban harisnyák, bluzok, kombinék, ingek, zoknik gvári árban. (f 647)

FÉRFI szabó és más női varrógépek olcsón eladók. Regala 1. (2072)

ELADÓ alig használt női selyemruhák és fehér vászonkosztüm, Str. Ilie Macealar 20. (2067)

ELADÓ egy szoba konyha speiz előszoba, istálló 12 m. széles, 90 m. hosszú telek minden elfogadható árban és azonnal beköltöztethető. Colonia Someseni 24. Nagy Gábor-telep. (2063)

ELADÓ belvárosban 10-15 százalékos jövedelmező bérházak, építkezésre való telek nagyon jutányos árban sürgősen. Értekezni Iliás, Strada Bari. tui 20, ajtó 2. (2062)

26 MÉTER frontkerítés eladó. Str. Coroian 20 szám. (2050)

MODERN mély gyermekkosci eladó. Str. Noua 11. (2071)

ELCSERÉLNÉM a Brétfűben lévő 1527 négyszögöl területű gyönyörű fenyő gyümölcsösömet nagyobb belvárosi telekkel, esetleg eladnám. Stroescu 11-a. (2051)

NYITOTT Whippet autó general javítással ujonnan fényezve előnyösen eladó. Decebal 25. (2056)

ELADÓ sürgősen, bekerített külön telek 500 négyzetméter területen, 2 nagy szoba konyha speiz veranda jó vizóra 100.000 lej. Értekezni M. Costin 19, ajtó 2. (2074)

ELADÓ EGY ÚJ HENTESKOSCI. DECEBAL 18. KOVACS JÁNOSNÁL. (2075)

DONATI újtelepen ház hely eladó 13 ezerért. Ért. Margineasa 2. (2079)

ELCSERÉLNÉM vagy eladnám új befejezetlen házam. Bogdan, Hásdau 73. (2092)

ÚJ zöld modern konyha eladó. Str. Pelagia Rosu 16. (2085)

EGESZ új modern konyhabutor eladó. Reg. Ferdinand 89, Kudor asztalosnál. (2086)

SZOBÁ konyha deszkával fedve gyümölcsös kerttel eladó 35.000-ért, 12 ezer 8 év alatt fizethető. Str. Spinoasa 15. (2039)

ELADÓ egy aranyrámás szalontükör. Str. Cicio Pop 23. (2093)

HASZNALT biciklit veszek 1500 lejig Cal Victoriei 93. Fehér. (P 951)

ELADÓ szmirna szőnyeg 3 félx4 nagysága. Str. Berde 2. Schwartz, P. 943

ELADÓK hármasszékény, kisszekér négykerekű, főzőkemence, nagy kaktusz virágos, többféle szobai virágok, Eminescu 9. (2092)

ZONGORA Stingl gyártmány, rövid, teljesen modern, majdnem új állapotban eladó. Szigeti, Memorandumai 15. (P 948)

ELADÓ ház. Str. Marasesti 34. P 950

ERŐS bicikli eladó. Str. Muncitorilor 89. (2095)

KIADÓ LAKÁS

SZOBÁ, konyha (a szoba esetleg butorozva is) külön kerttel azonnal olcsón kiadó a Str. Masinistiloron. Értekezni. Reg. Ferd 77. Trafik. (2039)

SZOBÁ konyha napos, szuterin lakás új házban kiadó. Str. Rudeanu 1-b. (2044)

ÜTSZOBÁS, HÁROMSZOBÁS komfortos lakás, kétszobás iroda kiadó. Do robanilor 5. (1448)

KÜLÖN TELKEN SZOBÁ KONYHA, SPEIZ PINCE KIADÓ. STR. MERCUR 7. (2070)

P. CAROLINA 1 sz. alatt kiadó 3 szobás komfortos lakás azonnalra, ugyan csak kiadó Str. Goldis 54 sz. alatt kertes villában egy 2 szobás konyhás la-Unirii No 7. 11-1 óra között. Ugyanott 5 plus 1 rádió eladó. Érd. házfelügyelőnél. (2064)

SZOBÁ konyhás lakás kertes udvarban kiadó. Reg. Ferdinand 89. (2065)

SZOBÁ konyha kamra szuterin lakás augusztus 15-re kiadó Stroescu 11-a 2052

2 SZOBÁ konyha I. G. Duca azonnal kiadó. Értekezni dr. Silay, P. Unirii 22. (f 901)

AZONNAL kiadó Str. Duca 4 alatti házban két szépen butorozott különbe-járatu szobából álló uccai lakás magános urnak vagy irodának, orvosi rendelőnek. (f 902)

SZOBÁ konyha kiadó. Tudor Vladimirescu 3. (2055)

SZOBÁ konyha, előszoba kiadó a Dermata közelében. Str. Crisan 22-a. (2037)

SZOBÁ konyha szuterinben olcsón kiadó. Str. V. Goldis 5. (2058)

SZOBÁ konyha azonnalra kiadó Le Ardeleana 5. (2073)

SZOBÁ konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Aron 39-41. (2078)

KIADÓ azonnalra egy négyszobás komfortos lakás villában, Str. Gh. Cosbuc 16. Értekezni helyszínen. (2080)

SZOBÁ konyha aug. 1-re kiadó. Str. Miron Costin 9. (2087)

KIADÓ egy szoba konyha, földszint uccai, mellékhelyiségekkel, féregmentes augusztus 1 vagy 15-re. Piata Mihai Viteazul 25. (2090)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butorozott szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Reg. Ferd. 121. (2091)

ELEGÁNSAN butorozott szoba fürdőszoba használatra 1-2 szolid hölgy részére kiadó. Marechal Foch 68. (f 904)

SZOBÁ konyha speiz veranda kiadó. Str. Albinei 60. (f 903)

4 SZOBÁS komfortos lakás kiadó. Ugyanott 2 szobás fürdőszobás lakás nőtlen embernek saját butorral. Cal. R. Ferdinand 30. ház mesternél. (P 945)

EGYÜRES szoba földszinten vízkagylóval irodának műhelynek. Memorandumai 9, kiadó. (P 944)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba, esetleg üresen főzőkemencével kiadó. Margineasa 19. (P 941)

BACANIE italméréssel csak keresz-tény kereskedőnek. Cím a kiadóban. (P 940)

LAKÁST KERES

DISZKRÉT különbejáratu butorozott szobát keresek azonnalra vagy elsejére a vágóhid közelében. Leveleket „600-700 lejig” jelígre a kiadóba. (2061)

ALLÁST KERES

TARHONYAGYURÁSRA ajánlkozik házhoz Balog Sándorné. Cal. Victoriei 93. (2028)

INTELLIGENS urileány, árva, elmenne uri családhoz bármilyen munkára. Cím a kiadóban. (2031)

PINCEMESTERI, raktárnoki, ügynöki állást keres ital szakmában. „Szakképzett” jelígre. (2038)

ALLÁST KAPHAT

INTELLIGENS nő, vagy férfi áru terjesztéséhez felvétetik. Cím a kiadóban. (2034)

FIATAL nős Diesel-motor gépészt keresek azonnal belépésre vidéki malomban. Ajánlatokat „Moara Domenială”, Săvârsin, judetul Arad. (2033)

KERESEK komoly gyakorlott nőt garanciával tőzsdébe. Cím a kiadóban. (P 932)

KERESEK prima behúzókat kefékötéshez és egy kefékötőgépet. Jelentkezni délután 3-7 óra között. Str. Stroescu 9. (2039)

KERESZTÉNY munkafelügyelő azonnal felvétetik a morlaci kőbányánál. 3000 lej fix, lakás, fűtés, világítás java dalmazással. 30.000 lej készpénz garancia szükséges. Gyártelep, oradeai autóbussz vonalon van. Morlaca. (2054)

RECORD körgépen dolgozni tudó lány felvétetik. Révész kötőde. Trecatoare 9. (2059)

TRICOTAZS kötődebe férfi vagy női kötőmunkás felvétetik jelentkezni vasárnap délig. Trecatoare 9. (2060)

HÁZMESTERT keresek Str. Masaryk 31. (2076)

HÁZMESTERNEK egy rendes pár embert keresek elsejére. Motilor 69. (2084)

TÜZÖNŐ és gépelni tudó tanuló lány fizetéssel felvétetik. Weiner, Reg. Maria 32. (2104)

ÜGYNÖK intelligens perfekt román-magyar nemet Ardeal és Regat látogatására fix és jutalékra felvétetik. Memorandumai 15, emeleten. (P 947)

MINDENES elsejére perfekt főző kis családhoz felvétetik jó fizetéssel. Memorandumai 15, emeleten. (P 949)

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT csütörtökön az ószeren egy tárcsa Varga Mihályné névre szóló személyazonosságával. Megtalálójára jutalom ellenében Sft. Gheorghe 32 alá vigye. (2027)

AMERIKAI egyetemista 3 hónapot Clujon tölt, angol órákat ad. „Angol” jelígre. (2025)

ÉPÍTETŐK, tervezést, új építkezést, átalakítást, renoválást, a legolcsóbban elvállalom. Kérjen próba árajánlatot. Oásanu 74. Décey. (2043)

MILLIÓS cikk szabadsághoz társ kerestetik. Informál Vass mérnök. Reg. Ferdinand 115. emelet. (2077)

MEGNYILT Lăposi Sándor vezetés alatt a Bristol restaurant, büffé, Uránia mellett. (2081)

SZABÁSZATI tanfolyam augusztus 1-én kezdődik. Czinczárné, Cal. Motilor 25. (P 956)

AUGUSZTUSBAN MEGTARTJÁK A MEZŐGAZDASÁGI KAMARAI VÁLASZTÁSOKAT

(CLUJ.) Augusztus 12-én tartják meg városunkban a mezőgazdasági kamarai választásokat. A megye mind a kilenc kerületéből hat-hat tagot jelölnek ki a listára, amelynek élén a Mezőgazdasági Kamara volt elnöke, Gheorghe Suciu szerepel. Lehetséges azonban, hogy a hivatalos lista mellett más jelölő-listák is lesznek amelyeket azonban legkésőbb július 30-áig bezárólag a választási bizottsághoz be kell nyújtani.

— KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Mindazoknak a jó ismerőseinknek és vevőinknek, akik feleségem, illetve szeretett édesanyánk halála alkalmából fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezutor mondunk köszönetet. Schmiel Mór és gyermekei.

— FOLYIK A VIZSGÁLAT LÉNÁRD JÁNOS TRAGÉDIAJA ÜGYÉBEN. Lapunk más helyén jelentjük, hogy Lénárd János 20 éves szolgálégynt Bratianu-ucca 18. sz. alatt tegnap délután rosszul szíge-telt magasfeszültségű áram, pincében való foglalatossága közben megölte. A vizsgálatot az I. kerületi rendőrség a villamosmű képviselőjének bevonásával folytatja a felelősség kérdésének tisztázására.

— ELVESZETT 23-án a posta háta mögötti autóbussz megállótól este 7 órakor induló cojoenai autóbusszról egy kabát, amelynek a zsebében egy Szabó Alexandru névre kiállított hajtási engedély volt. A becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja át a „Jó-estét!” kiadóhivatalában.

— ELITÉLTÉK SZTOJADINOVICS MINISZTERELNÖK MÉRNYŐIT. A belgrádi államvédelmi törvényszék most itélkezett Sztojadinovic miniszterelnök mérnyőlő ügyében. Arnautovic képviselőt 15 évi kényszermunkára és polgári jogainak életfogytiglan való elvesztésére ítélték. Tribis 4. Dragica Sztojadinovic 5. Milovanovic másfélévi kényszermunka büntetést kaptak. Nendovic, Bukanovic és Uroscovic képviselőket felmentették.

— Aki 32 órát beszélt egyfolytában. A távbeszéd világrekordját egy lengyel férfi tartja, aki legutóbb 32 órát beszélt egyfolytában, miközben pár pillanatig megszakitva a szót, csupán egy-egy nyerstojást evett meg, vagy egy pohár limonádét hajtott fel.

— ÚJ VASUTVONAL A DUNA—TISZA KÖZT. Budapestről jelentik: A magyar kormány elhatározta, hogy Dunaföldvár és Solt községek között 12 kilométer hosszú új vasutvonalat létesít. Az új vasutvonal a Duna és Tisza között fogja megteremteni az öszeköttetést és annak gazdasági szempontból igen nagy jelentősége van.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőnyomó-gépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTÁR. Július 26. Vasárnap. Róm-
kanth: Anna asszony. Prot. Anna
Anal. Gör. kath. Ermolae.

Jóestét!

KANIKULA IDEJÉN

Alkalmazott: Főnök ur, kérek
egy havi szabadságot, mert igen
nagy a hőség.

Főnök: És ha szabadságot adok,
akkor csökkenni fog a meleg?...

ENGEDELMES BETEG

Egyik nyári hangversenyen tör-
tént, hogy az egyik ur a pénztár-
nál jobboldalra szóló jegyet kért.
A pénztáros érdeklődik:

— Miért akar Ön kizárólag csak
a jobboldalra tölteni?

— Mert az orvosom megtiltota,
hogy baloldalon aludjak —
válaszolta elmesélve a kérdező.

TAKAREKOSSÁG

A skót meglátogatja barátját,
aki könyv felé görnyedve, szor-
galmasan tanul.

— Mit tanulsz? — kérdi tőle.

— A vakok írását.

— Minek az neked?

— Hogy este ne kényszerüljek
égetni a villanyt, ha olvasni aka-
rok.

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A bu-
dapesti meteorológiai intézet jelen-
tése: Emelkedő légnyomás, változó
felhőzet, helyi jelleggel és elektro-
mós kisülésekkel, kissé csökkenő
hőmérséklet.

— **Ügyeletes gyógyszertárak.**
Folyó hó 25—31-ig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli
szolgálatot: Lukács Dénes, Strada
Memorandului; Dr. Olariu, Strada
Regina Maria és Minerva gyógy-
szertár, Calea Regele Ferdinand.

PERLOTT

fogpépet, fog-
port és szájví-
zet ajánlja:

PROF. ALLEMANN

PROF. HÖNZ

DR. KOPÁR

és majd minden szaktekintély,
mert az egyetlen tudományos
alapon készült

BIOCHEMIKUS

készítmény a fogromlást meg-
gátolja.

NAGY KIARUSÍTÁS

különböző női, férfi és
gyermek nyári cipők és
szandálokban.

ALKALMI VÉTEL

NÁL, CLUJ. C. REGELE FER-
DINAND NR. 16.

„ELKA”

A vízdíjak igazságosabb megállapítását kívánja a szociáldemokrata párt is

(CLUJ.) Nehány nappal ezelőtt lapunk hasábjain cikk jelent meg a cluji vízdíjak túrhetetlen magasságáról és ezzel kapcsolatban megvilágítást nyertek azok a körülmények is, amelyek a vízdíj-rendszer mai súlyosan kifogásolható anomáliáit okozzák. A cikk többek között érintette a vízművek nél alkalmazott munkásság állítólagos magas járandóságait és idevonatkozólag a szociáldemokrata párt nyilatkozatát küldött be hozzánk, amelyben leszögezte, hogy a cluji vízdíj-fizetési rendszer valóban tarthatatlan, kitér a vízművek munkásainak helyzetére is, amely szerinte egyáltalában nem olyan rózsás, mint ahogy azt a kérdéses cikk feltüntette. A szociáldemokrata párt nyilatkozatát a tárgyilagosság kedvéért szintén közöljük, hozzáfűzve, hogy lapunk ezuttal is, mint mindig első sorban a kisemberek érdeke, illetve a közérdek vezeti a cikkeiben.

MIT MOND A PART-NYILATKOZAT?

A „Jóestét!” július 24-iki száma hosszabb cikk keretében foglalkozik a városi vízmű és a most készülő új szabályrendelet kérdésével. A cikknek első sorban is azon részével kívánunk néhány sorban foglalkozni, amely a városi vízműveknek dolgozó munkások béreit sorolja fel. A cikk úgy tűnteti fel a dolgot, hogy a napszámoknak kétszer annyi bérük van, mint egy rendőrkapitánynak. Ezek az állítások és adatok valószínűleg teljesen téves információkon alapulnak.

A TÉNYLEGES MUNKA-BÉREK

Elsősorban kijelentjük, hogy a Vas- és Fémmunkások Szakszervezete szívesen rendelkezésére bocsájthatja az érdeklődőknek az idevonatkozó hiteles adatokat, amelyekből világosan meg lehet állapítani azokat a munkabéreket, amelyek mellett a városi vízművek munkásai dolgoznak. Egy segédmunkás átlagos havi keresete 2500 lej. Milyen messze van ez még a 75.655 lej évi fizetéstől. Egy képzett szakmunkásnak (szereelőnek) órábéra átlag 18 lej. Ezzel szemben szintén hiteles adatokkal tudja a Vas- és Fémmunkások szervezetünk igazolni, hogy más üzemekben dolgozó vasmunkások órábéréi magasabbak. A vas- és fémmunkások szervezet, amelynek a városi vízműveknek dolgozó munkások hosszú évek óta tagjai, a kollektívszerződésük kötésénél állandó harcot is folytat azért, hogy a mai drágaságnak megfelelően és a többi üzemekben

dolgozó vasmunkások munkabéreihez mért arányba hozassa a fizetéseket.

NEM A FIZETÉSEK ÉS BÉREK AZ OKAI A MAGAS VÍZDÍJAKNAK

Senki sem állíthatja, hogy a városi vízműveknek a taxák azért olyan magasak, mert a tisztviselőknek és munkásoknak magas bérei volnának. Mert csak félreértésekre adva alkalmat, a tisztviselők és munkások béreinek helytelen beállításával kell rámutatni arra, hogy a városi vízművek vezetésénél pazarlások történnek. A „Jóestét!”-ről pedig, mely minden esetben a munkások kenyérharcát mindig objektivitással és az igazságnak megfelelően tárta az olvasói elé, nem hisszük, hogy éppen a városi vízműveknek dolgozó munkások és tisztviselők munkabéreinek feltüntetésével ellenkező álláspontra helyezkedne.

NEM A LEGIGAZSÁGOSABB RENDSZER

Mi magunk is látjuk és tapasztaljuk, hogy a városi vízműveknek nem a legigazságosabb rendszer uralkodik. Naponként érkeznek be hozzánk indokolt panaszok. Nagyon szeretnők, ha az új szabályrendelet megalkotásánál ezekre a panaszokra az illetékesek figyelemmel lennének és ezeket a jogos felszólalásokat orvosolnák.

FIGYELEMMEK KELL LENNI A LAKOSSÁG TEHERBÍRÓ KÉPSSÉGÉRE

Mi is elismerjük, hogy a városi vízműveknek, mint nélkülözhetetlen intézménynek fentartására meghatározott fix összegre van szüksége, azonban, úgy a vízművek igazgatóságának, mint a város jelenlegi vezetőségének különösen az új taxák megállapításánál figyelemmel kell lennie a város össz-lakosságának teherbíró képességeire. A jelenlegi szabályrendeletben a vízdíjak helyiségenként 12 lej 50 baniban van megállapítva. Mi ezt akkor is megmondtuk, hogy igazságtalan rendszer az, hogy például egy belvárosi házban, amelynek az emeleti lakásban, konyhájában és fürdőszobájában ott van a víz, ugyanazt a taxát kell fizetnie, mint annak a külvárosi lakónak, akinek számtalan kerületben és uccában félkilométerre kell elmennie és cipelnie a vizet. A taxák megállapítása szempontjából tehát három kerületre kellene osztani a várost: I. Belváros, II. Középváros, III. Külváros. A belvárosban lakóknak helyiségenként 12 lej 50 banit, a középvárosban helyiségenként 10 lej, a külvárosban lakóknak pedig

helyiségenként 5 lej kelene fizetniük.

— Ugyanezt a rendszert kell bevezetni a csatornahasználati díjánál is. Nagyon furcsa az, hogy a fogyasztó egyszer megfizeti a vizet, mikor használja és ugyanannyit kell fizetnie azért a vízért, amit elhasznált. A vízőrák megfizetését, a leszerelt közutak ügyét és számtalan sok más panaszt tudnánk még ezen a téren felsorolni.

MEG KELL HALLGATNI A LAKOSSÁGOT IS

Hosszu hetek óta halljuk, hogy új városi szabályrendelet készül. Nagyon helyes! Hinni szeretnők, hogy ezt az új szabályrendeletet azért csinálják meg, hogy végre a sok felgyülemlett panaszokat orvosolni lehessen. Mi nagyon jól ismerjük azt a helyzetet, ami a városi vízműveknek van. Nekünk megvan a magunk álláspontja és javaslatunk arra, hogy a városi vízműveket hogyan lehet egészségesebb alapokra helyezni. Az tehát a határozott kívánságunk, hogy ebben a város össz-lakosságát érintő kérdésben legyen szabad a város lakosságának is az új szabályrendelet elkészítésénél a megjegyzéseit megtenni. Ezt a kérdést tehát, ha helyesen akarja megoldani a város vezetősége, akkor nem zárt ajtó mögött kell letárgyalnia, hanem olyformán, hogy adjon alkalmat a város össz-lakosságának, hogy észrevételeit megtehesse.

A városi vízművek problémájához egyelőre ennyit.

DAVILA SZINKÖRMOZGÓ

Orosz ^{lanc}zene

a filmgyártás
bűszkesége

VOLGA HAJÓSA

Főszerepben: Inki-
sinoff és Pierre
Blancher. — Magyar
fellátal.

— Megverte a prefektus a vezető-ügyészt. Bucurestii jelentés szerint Petrescu ezredes Junian-párti képviselő interpellálni kíván a törvényhozásban, mert Alexandru Bădescu Gori megyei prefektus magához hívatta a vezető-ügyészt és a bezárt hivatali helyiségben súlyosan bántalmazta. A képviselő a prefektus azonnali elmozdítását és felelősségre vonását követeli.

— **HALÁSZI MUNKARUHAI,** orvosi köpenyegei a legjobbak, 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

Olasz hadihajó bombázni akarta Barcelónát a fasiszta székház felgyújtása miatt

Egy angol fengernagy hídegvére ment el meg a kiéleződött helyzet — Kémkedés miatt kivégezték Spanyolországban egy magyar táncosnőt — Mára várnak döntő ütközést a két spanyolországi ellentábor között

(PARIS.) A navarrai rádióállomás jelentése szerint San Sebastian a felkelők kezére került. A sevillai rádió sorozatos „nemzeti” győzelmekről számol be. Többek között a Leon Valencia közötti fontos bányavidéket kerítették határukba a felkelők. Lisszaboni jelentés szerint Franco tábornok Tetuánból rádióon jelenti, hogy Alcala és Aranjuez a „nemzeti” csapatok kezére kerültek. Madridban egy mozgósításra kijelölt gyalogezred fellázadt a kormány ellen és uccai harcokat kezdett. Az Infans Jaime páncélos kisebb sérülésekkel a zendülők kezére került. A spanyol bel és hadügyminisztereket, akik Madridból külföldre akartak szökni, a felkelők elfogták. A Daily Express londoni híradása szerint a Barcelonába érkezett olasz flotta bombázni akarta a várost, mert a kommunisták felgyújtották a fasiszta székházat. A bombázást Mac Hunter angol tenger-nagy akadályozta meg, mert amikor látta, hogy a Montecuccoli olasz hajó utagei Barcelona felé fordulnak, hogy azt bombázni kezdjék, hirtelen az olasz hajó és a város közé „manővrozott”, majd hangszóró segítségével rebarta az olasz hajó parancsnokát, hogy álljon el a város bombázásától, mert annak amúgy sincs célja. Párisi jelentés szerint Castillio párisi spanyol ügyvivő lemondott, mert kijelentése szerint nem tudja hazafias lelkiületével összeegyeztetni, hogy francia fegyverszállítmányok segítségével pusztítsák honfitársaikat. A francia jobboldali sajtó továbbra is fentartja minden hivatalos cáfolat ellenére, hogy Franciaország fegyverszállítmányokat küld a spanyoloknak. Az Echo de Paris, a Journal, a Matin és a többi lapok mind leszögezik, hogy a francia baloldal kétszínű magatartást tanúsít. Látszólag játsza a semlegeset, de legutóbb 4 harci repülőgépet és egyéb hadi eszközöket akart Spanyolországba küldeni és Castillio lemondása is az emiatti tiltakozás jeléül történt.

A Matin szerint a francia kommunista párt legutóbbi ülésén elhatározta, hogy bordeauxi titkos fegyverraktárából fegyvereket és jelképes támogatással francia kommunista osztagot küld Spanyolországba.

A lisszaboni rádió szerint Quidarának döntő harc készül. A kormány rádiójelentései ellenére a felkelők nagy sikereket érnek el és legutóbb az egyik ütközetben Munoz tábornok is életét vesztette. Spanyol Marokkóból érkező hír szerint ott egy Somlay Kornélia nevű nőt, akit négy év előtt leánykereskedők spanyol Marokkóba vittek, ahol bártáncosnő és több spanyol tiszt kedvese volt, állítólagos kémkedés vádjára miatt kivégezték. A magyar táncosnőt egy spanyol tengerészti barátja árulta el, akit a megbocsajtás je-

lélül kitüntettek, bár rangjától megfosztották.

Prieto volt szociálista miniszter szerint a zendülést a kormány el fogja folytatni. Prieto kijelentette Madrid élmezőnyéről és a frontra küldött csapatok utánpótlásáról gondoskodni fognak. Quidarának ahol négy napja áll a harc, már döntő jelentőségű csatát várnak. Kadizt a kormányrepülők bombázták. Az angol és francia sajtó viszont szakadatlanul az ellenforradalmárok nagy sikereiről ad hírt.

TULMERÉSZ ALLÍTÁS . . .

(BERLIN.) A német sajtó általában szükszavuan ír a locarnoi értekezletről. Inkább minden igyekezetével azon van, hogy Olaszország felé a baráti kapcsolatokat egyre jobban megerősítse. Nem feledkezik meg azonban Angliáról sem, mert az ottani eseményeket élesen figyeli és behatóan tárgyalja. Az Angriff nagyobb cikkben foglalkozik Churchill alsóházi beszédével, melyben azt állította, hogy Németország tavaly 800 millió fontot költött hadfelszerelésre. Csak természetes — mondja a cikk — hogy a német birodalom nem nézi ölhetett kezekkel az állig felfegyverkezett államok további hadiberuházásait, de tulmerész állítás az, hogy akkor, amikor Anglia nyíltan bevallva 20 millió fontot költött fegyverkezésekre, a Harmadik Birodalom ennek az ösz szegnek 40-szeresét használta volna fel. Erre Németországnak már régen nincsen szüksége.

Az olasz sajtó ugyancsak szükszavuan ír a Locarno-értekezletről, melynek határozatait épp úgy nem tekinti kötelezőnek, mint a

montreauxi Dardanella-értekezletet. A Giornale d'Italia a londoni értekezletről azonban megjegyzi, hogy annak gyors és eredmény nélküli befejezése legfényesebb bizonyítéka annak, hogy a három hatalom megbízottainak találkozása semmi biztosítékot nem nyújt a megoldásra, amelynek egyetlen útja, hogy a békét akaró államok a legsürgősebben csatlakozzanak ahhoz a kialakult csoportosuláshoz, amelynek gerince a német-olasz együttműködés.

VEGYENEK EL GYARMATOKAT SPANYOLORSZÁGTÓL

Spanyolországban nagy feltűnést keltett, hogy az egyik portugál lap a locarnoi egyezményről foglalkozva megemlíti, hogy Angliában felvetődött az a terv, hogy Portugáliától vegyenek el gyarmatokat s azokat adják Németországnak. A lisszaboni lap felveti a kérdést, miért nem vesznek el Spanyolországtól gyarmatokat, mert ott ugyanis válság van s nincs ereje Angliával szembe szállani, míg ha a németek gyarmatokat kapnának megnyugodnának és Európában elmulna a háborús veszedelem. Portugál kormányintézkedésre a lapot elkobozták, mire a jobboldaliak nagy tüntetést rendeztek a miniszterelnökség előtt.

(PRÁGA.) A kisantant szeptember elejére tervezett értekezletét csak közvetlenül a Népszövetség összeülése előtt szeptember 17-19 napjain tartják meg Csehszlovákia valamelyik később kijelölendő városában.

Szombat és vasárnap este a

„CRISTAL PALACE

d'ÉTÉ

(Str. Saguna 13.) szenzációs műsora kedvezőellen adó eseményt fell helyiségünkben a „Cristal Palace”-ban (Str. Iuliu Maniu 4.) kerül bemutatásra.

Félholtra verték a pincért a „bliccelni” akaró vendégek

(CLUJ.) Az éjszaka folyamán három fiatalember félholtra vert egy pincért a vasutállomás melletti repülőhid közelében. Az éjszakai támadás előzménye pedig az volt, hogy Stir Joan vasuti villanyszerelő Ferdinand László postai alkalmazott és egy még ismeretlen fiatalember este 11 óra tájban az egyik vasutállomás melletti kocsimában „muri” csaptak és a „cech” összege több, mint 400 lejtt tett ki. Fizetésnél azonban kiderült, hogy nincsen pénzük. Erre azt indítványozták, hogy a főpincér kísérelje el őket, mert a közelben laknak és otthon azonnal fizetnek. A főpincér gyánutlanul el is indult velük, de a repülőhid mellett a há-

rom, alaposan „beszeszelt” vendég nekiesett és súlyosan összeverte úgy hogy eszméletlenül rogyott össze a földön. A támadók ezután megfutamodtak. A súlyosan megvert pincér feljelentést tett a IV. kerületi rendőrségen, ahol Stirt és Ferdinándot őrizetbe vették és megkezdtek a kihallgatásukat. A harmadik ismeretlen támadó személyazonosságának kiderítésére pedig megindult a nyomozás.

MUSSOLINI FIAI BERLINBEN. Párisból jelentik: Mussolini két fia 4 nap múlva Berlinbe utazik repülőgépen, hogy ott részt vegyenek a nagy nemzetközi repülőversenyen.

AZ ANGOL KIRÁLY MERÉNYLŐJE A BÍRÓSÁG ELŐTT

(LONDON.) A VIII. Eduard angol király elleni merénylet elkövetőjét, Andrew Mahont, tegnap vonta felelősségre a London-mádaivali kerületi bíróság. A tárgyalás folyamata alatt egyelőre csak a merénylet elkövetésének körülményeit és a merénylet személyi adatait tisztázták, majd felolvasták azt a zavaros és személyi fenyegetéseket tartalmazó levelet, amit Mahon sir Simon belügyminiszterhez intézett. Tanúkihallgatásokra még nem került sor. Ítélethozatalra pedig csak a jövő hét folyamán lehet számítani.

GYILKOLT A MAGASFESZULT SÉGÜ ARAM

(CLUJ.) Pénteken délután 3 órakor a Bratianu 14 szám alatt levő Fenyves-féle borlerakat pincéjében halálos szerencsétlenség történt. Lénárt János 20 éves Erőmia községbeli székely szolgaleányt az egyik hordó körül szüregelt védő szerkezetnélküli villanylámpával való foglalatossága közben a 220 Voltos áram halálra sújtotta. A halál pillanatok alatt bekövetkezett. A szerencsétlenség ügyében a felelősség kérdésének tisztázására szigru vizsgálat indult.

— **MINDAZOKNAK,** kik feleltethetetlen feleségem temetésén részt vettek és bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ugyisint az Echo da Jidovának, ezuton mondunk halás köszönetet. *Boros Jenő és leánya.*

— **AZ OSZTRÁK ÖKÖLVIVŐK LEGYŐZTEK A ROMÁN ÖKÖLVIVŐKAT.** Bécsi jelentés szerint az osztrák ökölvívó csapat 11:5 arányban legyőzte a román ökölvívó csapatát.

— **MEGLOPTAK EGY VASUTAST.** Reichhard Viorel Marcucca 27. szám alatt lakó vasuti tisztviselő bejelentette a III. kerületi rendőrségen, hogy lakásáról titkos módon eltűnt 4500 lej értékű aranylánc. Gyanúja Petras Lajos Turcului 27. szám alatt lakó soffőr sógorára irányul, aki időközben nála lakott. Petras kihallgatása során beismerte, hogy ő vitte el az aranyláncot, amely szerinte Reichharddal közös öröksége volt s ezért is adta el 1400 lejért a láncot. A vizsgálat még folyik.

— **BETILTOTTÁK A NÉMET NÉPPÁRT MEDIASI GYÜLÉSÉT.** A német néppárt vasárnapra Mediasra hirdetett gyűlését a kormány betiltotta.

— **Összeírják a munkanélküli intellektuelleket.** Augusztus 15-ével a statisztikai hivatal, kormányrendeletre, összeírja ezuttal első ízben az országban levő összes munkanélküli intellektuelleket.

— **Átalakítják az ipariskolákat.** Az új tanév kezdeténél az ipariskolák így fognak átalakulni: a felsőipariskolák ipari liceumokká, az alsóbb fokozatuak ipari gimnáziumokká, az elemi fokozatuak pedig közműhelyekké lesznek.

— **SZALONIKIBE ÉRKEZETT AZ OLIMPIAI FÁKLYA.** Az olimpiai fáklya-staféta vívói pénteken este a városba érkeztek, majd tovább folytatták útjukat.

A spanyol polgárháboru háttere

Irta: Halász József.

1.

Iberia ősi földje, amely az évszázadok forgatagában már annyi vért és könnyet látott özönlenni, most megint lángokban áll. Az ellentmondó hírek szövevényében nehéz kiigazodni annak, aki távolról figyeli az eseményeket. Egy bizonyos: a baloldalra támaszkodó jelenlegi kormányzatnak nehéz a helyzete. Egy hosszabb ideje gondosan előkészített fasiszta ellenforradalmi megmozdulással kell számolnia. Mert a borzalom napjai egyáltalán nem Calvo Sotelo monarchista vezér meggyilkolásával kezdődtek. Ez a buta cselekmény legfeljebb csak azt a gyufaszálát jelentette, amely a hónapok óta mind magasabbra rakódó ellenforradalmi máglyahalmot lángalobbantotta. Bizonyos jelenségek már hetekkel ezelőtt megmutatták, hogy spanyol földön megint valami készül. Így például Madariaga lemondása — aki népszövetségi főmegbízottja volt a spanyol köztársaságnak — már három héttel ezelőtt szegret ütött a tárgyilagossan mérlegelő emberek fejébe. Madariaga kezdettől fogva szolgált a köztársaságot. Nehéz körülmények között állt helyt és ha most lemondott, akkor ez azt jelenti, hogy tisztában lehetett a készülő eseményekkel. „A jelenlegi viszonyok között nem teljesíthetem úgy kötelességemet, mint ahogy szeretném. . . .” Három héttel ezelőtt mondotta ezt. Tehát tudta az elkövetkezendőket.

2.

Azana, a köztársaság jelenlegi elnöke mondotta még mint miniszterelnök, amikor a cortezben szemére vetették, hogy nem fékezi meg a gyújtogatók és templomrombolók vandál munkáját: „Mi spanyolok gyújtogató nép vagyunk. Évszázadokkal ezelőtt máglyákat raktunk és embereket égettünk el rajtuk. Most a megváltozott időkben templomokat égettünk fel. Hiába, szeretünk a tüzzel játszani!” Látszólag cinikus mondás ez, de igazság. A spanyol nép szereti a tüzet, a lángot és nem bírja ki sokáig az egyhangú békés munkát. Ezzel a lobbanékony természetével élnek vissza azok a hatalmak, akik a jelenlegi ördögi színjátékot a kulisszák mögül rendezik. Mert nem ok nélkül lobognak most lángok Iberia félszigetén és ömlik patakokban a meleg, piros embernér. Az egymást ádáz dühvel gyilkoló, pusztító boldogtalan spanyol tömegek kétségen kívül nem is sejtik, nem is álmódják, hogy egyszerű bábuk ők, hidegen számító, mindeare elszánt hatalmak kezében. Még a spanyol polgárháboru kirobbanása előtt írta a Petit Parisien: „Anglia és Oroszország örök ellentéte állandó veszedelemmel fenyegeti Európa békéjét!” És valóban: a leginkább beavatottaknak kívül ki sejtette, vagy ki tétélezhetne volna fel, hogy Moszkva és London ellentéte a többiek között spanyol földön is ilyen végzetes következményekkel fog járni. Titánok harca ez s a borzalmas birkózás során ég zeng, föld reng és a világ nem egy pontján halomra pusztulnak az ártatlan emberek és milliárdos értékek mennek veszendőbe.

3.

Maradjunk csak szorosan a spanyol eseményeknél. A népfrent választási győzelme hatalomra juttatta a baloldalt Largo Caballero, a szélső baloldal vezére akkor leszögezte: „Le fogunk számolni minden fasiszta törekvéssel!” Nem

szabad elfelejteni, hogy még jóformán be sem rendezkedett a köztársaság, a monarchista, fasiszta és egyéb szélsőjobb oldali elemek máris megkezdtek bomlasztó munkájukat. A baloldalnak a cortezben nem volt abszolút többsége és így nem is tudták keresztülvinni a földreformot sem. Már pedig Spanyolországban óriási földbirtokok vannak még ma is néhány nagybirtokos kezén, ezzel szemben a vidéki lakosság roppant tömegei a legfeketébb nyomorral birkóznak. A múlt idők kormányzásának bukeit a köztársaság az aránylag rövid idő alatt nem tudta orvosolni. Az analfabéták száma még ma is több, mint 55 százalék. A jobb oldali veszedelmet a másik oldalon fokozta, hogy a kommunista III. Internacionálé is akcióba lépett. Féktelen agitáció kezdődött külö-

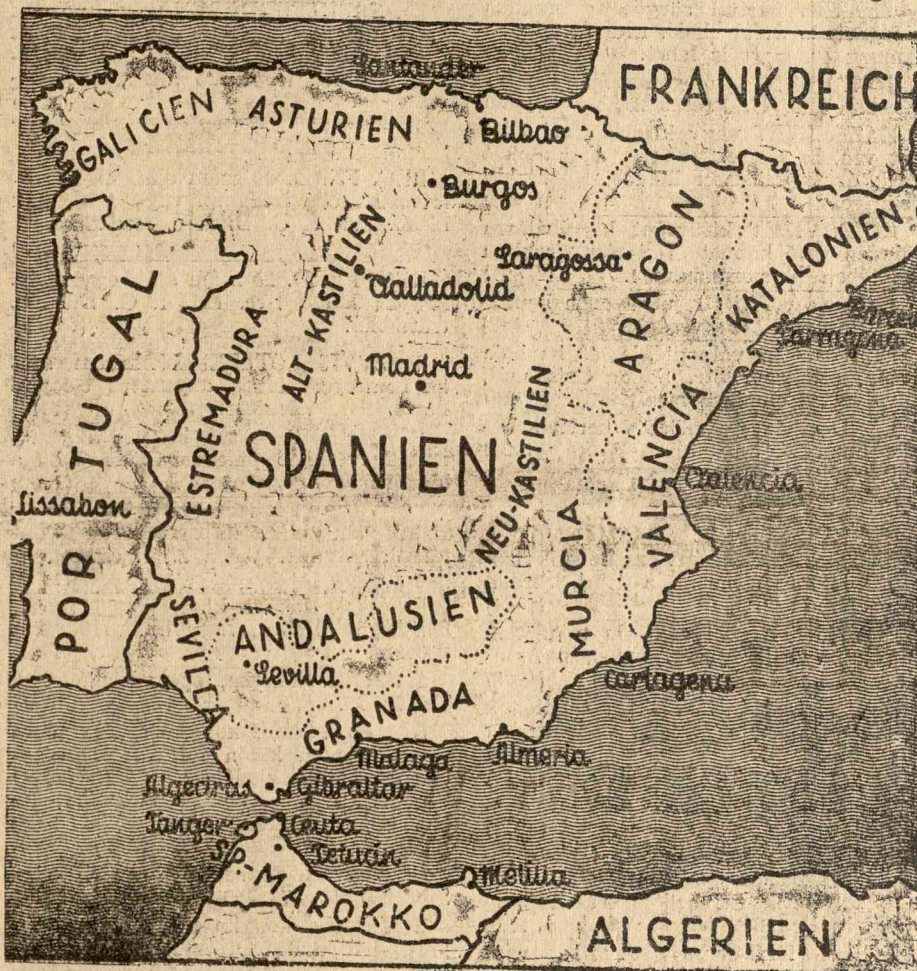
lősinüvé válik ennek a feltevésnek a helyessége. Spanyolország legdélibb csücskén látjuk Gibraltárt, a Földközi tenger kapuját. Aki ur ezen a területen, az ura a Földközi tengernek is. Gibraltár földrajzilag Spanyolország tartozéka, de az angolok már körülbelül 160 esztendővel ezelőtt felismerve roppant sztratégiai jelentőségét, rátették a kezüket. 120 évvel ezelőtt négy-szer próbálták a spanyolok visszahódítani a gibraltári sziklát, de mindannyiszor hiábavaló volt az erőlködésük. A legutóbbi világpolitikai események során is erősen kidomborodott Gibraltár jelentősége. Az angol-olasz konfliktus legforróbb napjaiban Nagybritánia a már amúgy is elképzelhetetlen méretekben megerősített tengeri átjárót újabb vízi és légi flottákkal még in-

uralmat. Moszkva nyomban akcióba lépett. A laikus olvas azt kérdezhetné: mi érdeke van Szovjet-Oroszországnak abban, hogy Spanyolország szovjetté alakuljon? Hiszen a koldussá lett Ibér félsziget a világpolitika szempontjából vajmi keveset oszt és szoroz. Igen: de gondoljunk csak a Petit Parisien soraira: „Anglia és Oroszország örök ellentéte veszéllyel fenyegeti Európát!” Moszkva mindazokon a pontokon, amelyek Nagybritánia számára fontos kapukat és átjárókat jelentenek, elhelyezi a maga aknáit. Spanyolországban is azért segítette minden eszközzel a baloldal megmozdulását, hogy Gibraltárban üthessen egyet az angol világbirodalmon. Ha a szélsőbaloldal kerülne hatalomra, akkor előbb-utóbb felvetné a kérdést: még meddig tűrje Spanyolország, hogy területének egy darabja fölött Anglia uralkodjék?

6.

Ezt a kellemetlen meglepetést akarta megelőzni London azzal, hogy a népfrent választási győzelme után azonnal a monarchista-fasiszta jobb oldali erők mellé állt. Az angol külpolitika így dolgozik. Ugyanezt a fogást alkalmazták annakidején Görögországban is, amikor z a veszedelem fenyegetett, hogy Vénizelos megegyezik Mussolinivel a Földközi tenger kérdésében. Egyszerűen visszasegítették a trónjára György királyt, akit pedig előzőleg éppen Vénizelossal szemben ugyancsak Angliagáncsolt el. XIII. Alfonz spanyol királynak is nem utolsó sorban azért kellett távoznia, mert bizonyos kérdésekben szembe mert fordulni az angol érdekekkel. A brit impérium most úgy látja, hogy a köztársaság veszélyes kezd lenni számára, tehát a monarchisták oldalára áll. A Dardanella-értekezleten Moszkva tagadhatatlanul felül került a küzdelemben. Kezdetben Angliának nem volt kifogása a Dardanella-szoros megerősítése ellen. De abban a pillanatban, amikor ráeszméltek arra, hogy ezzel tulajdonképpen Szovjet-Oroszország malmára hajtják a vizet, azonnal visszahívták Lord Stanleyt a montreauxi értekezletről és Stanhopet küldték helyette, aki keményen szembefordult a török, illetve az orosz kívánsággal. Angliának azonban mégis engedni kellett a Dardanella-ügyben. Gibraltár esetében azonban már felfigyel és jóelőre elébe vág egy várható kellemetlen meglepetésnek.

Ez a háttere a spanyol polgárháborúnak.

nösen a városokban. Ennek tudható be a legutóbbi hónapok számos sajnálatos kilengése. Templomokat ostromoltak meg, zárdákat égették föl és mindkét részen számos embert meggyilkoltak. Jobb és baloldal között egyelőre csak szórványosan így folyt a harc. De a tünetek mindkább amelltt bizonyítottak hogy előbb vagy utóbb polgárháboruba fogtak torkolni a szórványos véres kilengések. A spanyol nép gazdasági és szellemi ellentéteit ilyen módon használta ki két világhatalom a maga javára. A baloldal mögött Moszkva, a jobb oldaliak mögött London keze lapul. Alighanem közel járnak az igazsághoz azok is, akik azt állítják, hogy Róma és Berlin is megtették a magukét a jobb oldali spanyol körök támogatására. Hiszen Olaszországnak és a német birodalomnak is különösen kapóra jönné, ha egy fasiszta Spanyolország kerülne a demokratikus francia köztársaság hátába. Így járnak egymás kezére az egyazon érdekeltségű erők és így alakul a világpolitika mezőnye. Olaszország és Anglia érdekei ebben a kérdésben azonosak. . . .

4.

Vessünk egy pillantást Spanyolország és környéke térképére és nyomban va-

kább megerősítette. A tenger felől bajos is volna megközelíteni acélfalait. A szárazföld felől azonban könnyen meglepetés érheti Angliát. Hiszen a földszorost mindössze öt kilométer hosszúságú és másfél kilométer szélességű földnyelv választja el Spanyolország törzétől. A jelenlegi haditechnika idején spanyol földről könnyen tüzéségi és légítámadás alá lehetne fogni ezt a bevehetetlennek látszó vízi erősséget. Már most tudni kell, hogy Gibraltárral szemben, az afrikai parton Ceuta vára spanyol kézen van. Adott esetben innen is ágyutüzzel lehetne elárasztani a gibraltári szorost.

5.

Angliának azonban az utóbbi évtizedek során volt rá gondolja, hogy az Ibér félszigeten állandó belső izgalom és nyugtalanság kösse le a társadalmi figyelmét és ne lehessen külső kalandokra gondolni. Röviden csak ennyit: A XIX. század első negyedétől egész napjainkig több, mint 10 polgárháború és zűrzavar gyöngítette Spanyolországot. És miúgy azért, hogy a tenger felől megtámadhatatlan Gibraltár a szárazföld felől is békében lehessen. . . . Már most a népfrent győzelmével a baloldal vette át az

— Kedvező lesz Jugoszláviát ter-méseredménye. Belgrádi jelentés szerint, amint a jugoszláviai Malmipari Szövetség összeállításából kitűnik, az országnak az idén 25 millió métermázsza gabonatermelése lesz, ami 40 ezer vagon buza kivitelét teszi lehetővé.

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelenésére d. e. 11 óráig, csütörtöki számba szerdán, vasárnapiba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portózárt jelíges levelekkel fordulhatunk. — Védlekleknek válaszbélyeges kérdésküldésre válaszolunk. — Hivatalos óra reggel 8 órától este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT LEGTOBBET FIZETEK ROSNER ÓRAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ, REGELE FERDINAND 114. TAKARÉKOSÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOLGÁLOK (f 350)

HÜLGYEK FIGYELMÉBE! Vas-, víz- és villany-ondólatás a legprecízebb és a legszolidabb árak mellett csak a „NIZ-ZA” fodrászatban készül. Regele Ferdinánd 50. (1937)

VAGYONOS 52 éves magányos urinő férjhez menne magasabbrangú nyugdíjas tisztviselőhöz, vagy vagyonos finom urhoz. „Kimondott uriember” jelíge a kiadóba. (1994)

FÉRJHEZ menne 35 éves gyermektelen zsidó özvegyasszony 250.000 lej hozományjal jobb szeszfőzőhöz, kinek nagy szeszgyárba örökös állása is lenne. Teljesítmény levelek „Szeszfőző” jelíge a kiadóba kérék. (1927)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTOBBET FIZET CASA OROLOGELOR, PIATA MIHAI VITEAZUL 11. SZ. (f 263)

VAN eladó, beraktározandó butora? Legjutányosabban veszek, eladok mindenféle butorokat. Rosenberger butoraktár. Cal. Victoriei 25. (965)

KESZPENZERT NEM!

Osakis heti 50 lei részletfizetésre árulunk férfi és női cipőket. Itten egyben értesítjük vevőinket, hogy 1936. augusztus hó 1-én cipő-készítési üzemet állítunk fel s így saját műhelyünkben lesznek a cipők elkészítve, mely cipőkért úgy minőségéért, mint tartósságáért szavatolunk.

ARCO cipőkereskedelmi vállalat Cluj, Str. Dubălarilor 13.

DIÓFA hálók eladók. Márk asztalos, Fântânelei 30. (1691)

ELADÓ sürgősen bekerített telek. Vágóhíd új telepen. Érdeklődni ugyanott Kozmánál. (1895)

KERESUNK megvételre — száraz szilfadeszkát 200/500 m. hosszú és 25 mm.-től 60 mm.-ig terjedő vastagságban. Cim: Me-ra garage Cluj, Str. Jasilor 8. (1947)

MODERN tele díőfej háló eladó. Paris 62, asztalosműhely. (1961)

ELADÓ ház 500.000 lejért Calea Decebalon netto 10% jövedelemmel. Értekezni Brătianu 37. (1666)

FESTETT fél háló eladó. Megtekinthető d. u. 7-8-ig. Xenopol 19. (f 898)

ELADÓ egy hűtőszekrény, üvegtartány puldra korcsmában. Két vasredőny csiga. Landesmann, Carpatilor 20. (1789)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. 200 literes vas benzinhordó eladó. Episcop Ivan 4. (1988)

ELADÓ szoba konyhás telek 58 ezer 2 ruhaszekrény, 2 éjjeli szekrény, két-személyes vaságy. Str. Sft. Gheorghe 35. (1985)

ELADÓ Mănăsturon 195. sz. új ház, 1 szoba konyha, speiz, pince, szép stílus veranda, egy fél hold kerttel. (1993)

BENZINMOTOR cséplésre vagy malom hajtására alkalmas sürgősen eladó. Értekezni dr. Julius Coroiu ügyvéd Cluj, Str. Reg. Maria 32. (2021)

JÉGSZEKRÉNY, íróasztal, különféle butorok sürgősen eladók. Goga 7, ajtó 10. (P 934)

MURESAN UT mellékcuccjában közel a belvároshoz eladó 3 szobás komfortos lakással negyed holdas telek. Értekezhetni Str. Memorandului 26. (2024)

NEM IGAZ, HOGY AGYONKINOZ-ZA A PASZIROZÁS, mert az amerikai rendszerű univerzális passzirúzóval csak játék és szórakozás mindennemű passzirózás. Legelőcsőbb MOSKOVITS ÉS TARSANAL Cluj, (főpostával szemben) Takarékoságra is. (900)

REGALA felsőrése környékén eladó parcellák 20 ezertől felfelé. Értekezni Regala 52. Telefon 475. (P 845)

ELADÓ Pillangótelepen sarok parcella, alkalmas üzletnek. Értekezni P. Unirii 13, Szigethy szabónál. (1656)

MINDEN felszereléssel átadom igen előnyös feltétellel jó megélhetést nyújtó vendéglői üzletemet. „Jó konyha és bor” jelíge. (1839)

ELADÓ 4 darab parcella házhelynek a nádas szőlő oldalon verőfényes, termő gyümölcsfákkal egyenként 600 m² 15-20.000 lejig, vagy egészben is kedvezményesebben, alkalmi vétel. Megtekinthetők megbízottnál Str. Maramuresului No. 137. (1636)

ELADÓ Str. Gradinarilor 4-a, telek. Felvilágosítás hétköznapokon Str. Bisericei Ortodoxe 13. (1794)

ELADÓ alig használt Hess mérleg, antik női íróasztal, fehér ágyak, szekrények és asztalok. Cim: Pop, Piata Carolina 3. (1869)

OLCSÓ TŰZIFÁ! Sütés, főzéshez alkalmas fenyő tűzfát aprítva és házhoz szállítva, míg a készlet tart. MAZSAJA 47 lej. HOREA 22. TELEFON 232. (1992)

A KORDOS téglagyárral szemben lévő ház-asztelek egy holdas, részben gyümölcsös kerttel sürgősen minden elfogadható árt eladó. Érdeklődni Str. Amurg 49. alatt is lehet. (1897)

JÓKARBAN lévő gyermekágy matracal eladó. G. Poetas 25. (1958)

HAZHELYET vagy kisebb családi házat vennék részletfizetésre. Ajánlatokat csak ármegjelöléssel kiadóba „Műszaki jelíge.” (1970)

KÖLNIVIZET kisüveget kipróbálásra minden vevő kaphat „Heinrich” reklám üzletében. Memorandului 4. (f 895)

FESÜLT GYAPJU jutányosan kapható. Olajgyár, Állatvásártér. (1312)

ELADÓ 6000 vályogtégla, 40 bani da rabja, értekezni Str. Sopor Crisannál, Bivalyret, Colonia Somes. (1924)

ELADÓ ház gyümölcsös kerttel. Vasile Lupu 25. (1923)

ÁLLAST KAPHAT

KERESEK perfekt SZAKÁCSNÖT 2 személyhez cselédleány mellé jó fizetéssel. Intercontinental Cluj, Strada Iuliu Maniu 2. (1944)

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik. Zeiler József bádógos, Astoria szálló mellett. (1998)

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik. „Rapid” írógép vállalat. Str. Reg. Maria 33. (1990)

HÜLGYFODRÁSZ víz- és villany-ondólató felvétetik Ambrusnál. Piata (Ch. Sion 4. (1946)

PERFEKT román-magyar tisztviselő, kereskedelmi végzettséggel aug. 1-re felvétetik helybeli kereskedelmi vállalatnál „1500” jelíge kiadóba. 2020

AGILIS férfi-orvos azonnali garantált praxist talál járási központban. Felvilágosítást Dr. Kronfeldné Cluj, Str. Decebal 8. (1904)

TRAFIKBA elárusítónót kaucióval keresek. Calea Victoriei 25. (1932)

ÁLLAST KERES

23 ÉVES francia és románul beszélő nő gyermekek mellé állást keres azonnalra. Esetleg francia órákat ad. Cimeket „Francia” jelíge. (f 892)

MÁGNÁS vagy földbirtokos házhoz nevelőnőnek menne teljesen megbízható magyar óvónő. Háztartásban szívesen segít. Ajánlatot „Gyakorlott” jelíge a kiadóba kérék. (2017)

TOBBÉVI gyakorlattal bíró szövő-mester állást keres úgy mechanikában mint kézi szövődében is. Slichtoláshoz precízül ért. Cimeket „Szövőmester” jelíge kérék. (f 899)

SZOPTATÓ dadának ajánlkozik egészen intelligens nő gyermekével vagy anélkül. Cim: Nagyné, Str. Cămpului 27. (1965)

LAKÁST KERES

5 SZOBÁS komfortos lakást keresek lehetőleg azonnalra Moskovits igazgató, Erdélyi Bank. (f 888)

2 SZOBÁS kertes lakást keresek. Ajánlatokat kiadóba „Pontos fizető II.” jelíge. (1969)

2 SZOBÁS komfortos lakást keresek. Paris környékén külön telken. Hamlett Paris 38. (1984)

KÜLÖNFÉLÉK

150-200 ezer lejjel társat keresek világraszóló szabadalomhoz. „Patent” jelíge a kiadóban. (f 896)

120.000-150.000 LEJ tökével betársul-nék szolid kereskedelmi vagy ipari vállalatba. Írásbeli ajánlatokat „Szolid” jelíge a kiadóhivatalba kérék. (2025)

SZABÁSZATI TANFOLYAM KEZDŐDIK miniszteri, engedéllyel. Érdeklődni Gelch Edith v. ipariskolai tanárnőnél. Str. Regala 38. (P 939)

VARGA gyorstálpalójában Str. Iorga 23, divatos cipők 350 lejtől mérték után is nagy választékban. Női talp 45, sarok 10, férfitalp 60, sarok 30. (f 855)

100.000-150.000 lejjel társat keresek üzemhez. Leveleket „Biztos” jelíge kiadóba. (f 893)

JUTÁNYOSAN készít műlábat támfűzőt, műkezet, ludaltápetéket, orvosi háskötőket, sérvkötőket orvosi rendeletre Zoványi Reg. Ferdinand 4. udvarban. (f 872)

ERZSÉBETFÜRDŐBEN gőz nőknek hétfő, szerda, csütörtök délután, férfiaknak péntek, szombat egész nap, vasárnap délelőtt. Kádfürdő állandóan nyitva. (1620)

KIADÓ LAKÁS

REG. FERD. 20 szám alatt első emeleten 2 szoba irodának vagy szalonnak kiadó. Ért. I. G. Duca 6. trafikban. (f 884)

REG. FERD. 20 szám alatt egy szoba konyha kiadó 1-re. Ért. I. G. Duca 6, trafikban. (f 883)

TISZTVISELŐTELEPEN három szoba-komfortos lakás augusztus elsőjére kiadó. Str. Vacarescu 16. (1942)

P. MIHAI Viteazul közelében jömeneteli vendéglő pincével kiadó. Cim a kiadóban. (1960)

EGY, vagy két izraelita urilány, vagy fiatalember lakást kaphat, esetleg ellátással. Sterné. Jorga 2., I. emelet. (1939)

FENYŐK között kiadó egy szoba, konyha butorozva, vagy üresen 500-ért. Rahovei 21. (1983)

2 SZOBA konyha, speiz kiadó. Cal. Traian 55. (1982)

KIADÓ 2 szoba konyha speiz pince viz villanyal külön telek. Tisztviselőtelepen. Cim a kiadóban. (2009)

EMELETEN kétszobás parkettes lakás teljes komforttal augusztus 1-ére kiadó. Vasile Goldis 17. (2014)

BUTOROZOTT szoba kertes villában Str. Regala 47, 450-ért kiadó. (2016)

EGY szoba konyha mellékhelyiségekkel 1-ére kiadó. Otetului 18. Úzinával visavis. (2034)

KIADÓ 3 és 2 szobás hallos összkomfortos lakás Gojdu 2, Regele Ferdinand di zsidó templommal szemben. (2011)

KIADÓ belvárosban különbejáratu parkettes szoba és kétszoba konyhás lakás. Saguna 24. (2019)

KIADÓ STR. DACIA NO. 3 „DOMUS” PALOTA 4 SZOBÁS KOMFORTOS LAKÁS NOVEMBER 1-ÉRE. NAGY SZUTERIN HELYISEG MŰHELYNEK, RAKTÁRNAK AZONNAL-RA. (2013)

AUGUSZTUS 1-re kiadó két szoba napos parkettes, konyha mellékhelyiségekkel havi 1600 lejért Calea Reg. Ferdinand 129. (2022)

SZUTERIN új házban műhelynek, raktárnak vagy lakásnak kiadó. Traian 9. (P 930)

KÉT szoba konyha 1500-ért szép kertes házban kiadó. Gelu 30. (P 931)

KIADÓ szoba konyha első emeleten P. Unirii 12, házfelügyelőnél. (P 938)

LAKÓTÁRSNÖT, intelligens, állásban levőt keresek. Str. Kogălniceanu 6. (1979)

KIADÓ 2 szoba elő-fürdőszoba rendelőnek, irodának, garcon lakásnak. Memorandului 4. (P 929)

KIADÓ P. Mihail Viteazul 2-3 szobás napos komfortos lakás augusztusra vagy szeptemberre. Cim: Dávid Áron, P. Unirii 29. (1926)

EGY szoba, konyha, jutányos áron, azonnal kiadó. Str. Fluturilor 14. 1866

KÉTAGYAS különbejáratu szoba többeknek is konyha használatával elcsón azonnal kiadó. Str. Cotita 5. I em. (1898)

KIADÓ egy szoba egy konyha és 1 szoba. Str. Avram Iancu 18. (P 917)

KÉTSZOBÁS komfortos lakás modern butorral együtt eladó. Cim a kiadóban. (1915)

KIADÓ aug. 1-re egy szoba, speiz, főzőkemence, vízkagylóval. Str. N. Iorga 21. (f 816)

— Badoglio könyvet ír az afrikai hadjáratról. Rómából jelentik: Az olasz sajtó szerint Badoglio marsall, Abesszinia volt alkirálya és az olasz-abesszin volt hadsereg fővezére könyvet ír Abessziniáról, valamint az ott lefojlt hadjáratról. A könyv megírására pedig az indította, hogy egyes külföldi lapokban olyan cikkek láttak napvilágot, hogy Abessziniát egy jó hadvezér nem hét, de kettő hónap alatt is elfoglalhatta volna teljesen, anélkül, hogy olyan sok olasz katona vére folyt volna el, mint amennyi ténylegesen elfolyt. A marsall könyvében pontos adatokkal fog szolgálni arra nézve, hogy nem az abesszin hadsereg ellenállása okozta, hogy olyan sokára következett be az összeomlás, hanem elsősorban is a rendkívül nehéz természeti viszonyok. Az olasz katonák nem voltak hozzászokva ahhoz, hogy három-négy ezer méter magasságban harcok-janak s valósággal guerilla-harcot voltak kénytelenek folytatni az oduikban meghúzódó abesszinekkel. Végül könyvével azt is be akarja bizonyítani, hogy a világtörténelem egyetlen hadvezére sem foglalt el akkora területet olyan kevés idő alatt és olyan kis-számu halálos áldozat árán, mint ő.

— Rekordot állított egy orosz vasuti állomás a szerencsétlenségek tekintetében. Moszkvából közlik: Nemrégiben Paramyslala állomáson súlyos vasuti szerencsétlenség történt, amelynél 51 utas életét veszítette, 52 súlyosabban, vagy könnyebben megsebesült. A vizsgálat megállapítása szerint a két vonat összeütközéséből támadt szerencsétlenség a vasuti személyzet gondatlansága folytán következett be és ezért 13 tisztviselőt, köztük az állomásfőnököt bíróság elé is állítják vétkes gondatlanság miatt. Ezen az állomáson egyébként az idén már rekordszámu, nem kevesebb, mint 87 kisebb-nagyobb vasuti szerencsétlenség történt és ezért a mostani vizsgálat tisztázni akarja aztis, hogy nem kifejezetten valami szabotázs munká folyik-e a felsőbb intézkedések semmibe sem vevésével.

— Földrengés Délamerikában. Queitóból jelentik: A délamerikai Columbiában hatalmas földrengést észleltek, amely Toqueres városát 17 község területét jelentős mértékben elpusztította. Az áldozatok pontos létszámát még nem tudják, de az minden valószínűség szerint igen nagy. A földrengést Columbia és Ecuador határán is jól érezték. A iolumbiai kormány nagy számu segélycsapatot küldött a helyszínre számos orvossal, orvosszerekkel és élelmiszerekkel együtt.

Saját halotti torára visszajött az esküvője napján meghalt lengyel grófnő

Élve temették el a halotti kamrában hullarablók levágták az egyik ujját, mire magához tért és hazament Olsewska grófnő, Lengyelország egyik leggazdagabb földesurának gyermeke

(KRAKKÓ.) A Kurier Ilustrowany című krakkói lengyel lap lemergi munkatársa tollából rendkívüli érdekességű eseményről számol be. A szenzációs cikket az alábbiakban ismertetjük olvasóinkkal:

A lemerghez közelfekvő Chirów városkában néhány héttel ezelőtt főúri esküvőre készülődtek. A menyasszony Olsewska grófnő volt, míg a vőlegény szintén gróf, a történelmi nevű Piatkowski család egyik fiatal sarja. Az esküvőt fényes szertartás közepette meg is tartották, este pedig ötszáz terítéses bankett volt, amelyre az ország minden részéből hivatalosak voltak a vendégek.

HIRTELEN HALÁL AZ ESKÜVŐI VACSORÁN

A hangulat az esküvőn tetőfokra hágott. Alig egy óra volt még hátra a fiatal pár elutazásának idejéig. A boldog férj ekkor arra kérte fiatal feleségét, hogy boldogságukra színültig telt pezsgős poharat ürítsen ki. A szépséges Olsewska grófnő örömmel tett eleget férje kívánságának és fenéig itta ki a poharat. A következő pillanatban azonban elsápadt, kezéből kihullott a pohár és eszméletlenül esett össze. A kihívott orvos már csak a bedőlt halált konstatálhatta, amely szívserélhűtés miatt következett be.

A vendégek megdöbbenve vették tudomásul a megrázó tragédiát. Hazá azonban senki sem utazott, mert úgy gondolták, hogy részt vesznek a család gyászában és elkísérik utolsó útjára a fiatal asszonyt, aki élete legboldogabb pillanatában halt meg.

ESKÜVŐI VACSORÁBÓL HALOTTI TOR

Két nappal később nagy és komor gyászpompával végbement a temetés. A fiatal grófnő holttestét a családi sírboltban helyezték el. A szokás szerint a hatalmas érckoporsót a kriptában elhelyezett többi koporsók sorába fektették le, anélkül azonban, hogy elföldelték volna. Így volt ez már évszázadok óta szokásban. A komor szertartás után a kriptára ráfordították a cimert és az esküvői seregből lett gyásztömeg visszament a kastélyba, hogy lengyel szokás szerint halotti tort üljön az elhunyt fölött.

Természetesen a halotti toron csakis férfiak vettek részt, míg a hölgyek a kastély más részében csendes beszélgetésre ültek össze. A tor-teremben pedig csak úgy folyt az ital. Régi lengyel szokás szerint a torból orgia lett.

VÉRÉS RUHÁBAN, FEJÉN MIRTUSZKOSZORUVAL MEGJELENIK A HALOTT

Amikor a bor-mámorban a hangulat tetőfokra hágott, hirtelen kicsapódott a terem nagy ajtaja és

ÉLVE ELTEMETVE A KRIPTA MÉLYÉN

Amikor a megriadt tömeg valami képpen magához tért és ismételtlen meggyőződhetett róla, hogy nem álmom, Olsewska grófnő él és visszajött a sírból, mindenki tudni akarta a történeteket. A grófnő azonban olyan gyenge volt, hogy az orvosok eltöltötték minden beszéd-

azon véres, fehér ruhában, fején mirtuszkoszorúval megjelent a „halott”.

Az irtózat ült a bentlevők arcára. Piatkowski gróf, a fiatalon özvegy maradt férj tért először magához. menyasszonyához rohant, karjaiba vette és vitte be a hölgyek termébe.

Leirhatatlan jelenetek játszódtak le itt. A hölgyek nagyrésze az ijedségtől elájult. Ki bírta volna ki idegzettelt azt, hogy egy halott, akit csak nemrég temettek el, megjelenik és éljen?

től. Természetesen a rendőrség is beleszólt a dologba és vizsgálatot indított. Elsősorban is azt állapította meg, hogy Olsewska grófnő nem volt halott, hanem csak tétszalott. Hirtelen szívgörcsöt kapott, amelynek következtében megállt szíverése és ezzel olyanra vált, mint az igazi halott.

ASZÁLY ÉS A POLITIKA

Amerikából riasztó hírek érkeznek: a nagy szárazság miatt elpusztult az egész gabonatermés ...

Ha cinikusan akarnánk a helyzetet felfogni, most azt mondhatnánk: Franklin Rooseweltnak, az Északamerikai Egyesült Államok elnökének határozottan szerencséje van. Legalább is a politikában. Emikor először került sor a megválasztására, gabonabőség volt Amerikában. Politika és gabonabőség? Mi köze van egyiknek a másikhoz? Nagyon is sok. Az Unióban legkevesebb 8—10 millió önálló mezőgazda van. Ez ugyanannyi választót jelent. Már most különösen prezidens-választás idején annak a javára billen a mérleg serpenyője, aki mellé a mezőgazdák roppant serege oda áll. A farmerek pedig reális érzékű emberek. Nem adják ingyen a szavazataikat. Nono: nem kell mindjárt rosszra gondolni. Az Egyesült Államokban még sem megy úgy, mint az Óvilágban: hogy fejenként ennyi, meg ennyi obulosokért megvásárolható az igen tisztelt szavazó-polgár. Nem, ennyire még nem vagyunk. Egyénenként nem adja el magát a büszke yenki. De kollektíve — az más ... Mert hiába, az üzlet — üzlet. És ki a csodának kellene olyan elnök, aki nem segíti elő a farmerek üzleteit.

LÁZONGÁS A BŐ GABONA-TERMÉS MIATT

Négy esztendővel ezelőtt gabona felesleg volt. Az Egyesült Államok roppant „gabonagyárai” csak úgy ontották a kenyérnek valót. Ohio, Észak- és Dél-Carolina, Mississippi, Misuri, California, Oregon, Maryland, Arcansas, Minesota, Nebraska, Montana, Idaho, Wyoming és Michigan gazdái a hajukat tépték ... Nem: nincs tévedés a dolgok körül. A hajukat tépték

kétségbeesésükben a dus gabona áldás láttára. Igen: mert mennél többet adott az Isten, a nagy gabona-börzéken annál mélyebbre sülyedt a buza ára. Már a fuvar-költséget sem bírta meg. Nem csoda, hogy millió és millió földesgazda lázongott ... A szó kimondott értelmében lázongott és felfordulással fenyegette az Unió belső rendjét.

EGY KIS SEGÍTSÉG

És akkor jött Roosewelt. Korlátlan jogú felhatalmazásánál fogva két és fél milliárd dollárt — közel 300 ezer millió lejt — utalt ki a buzaáldástól valóssággal roskadozó farmerek részére. Tömén-telen gabonát vásároltak össze. És mi történt a rengeteg buzafelesleggel? ... Az Északamerikai Egyesült Államokban hivatalos kimutatás szerint azokban az időkben körülbelül 12 millió munkanélküli lézenget. Már most a józan ész azt tételezné fel, hogy a roppant gabonátömeget, amelyet az állam pénzért összevásárolt, a nyomorgó és éhező dologtalanok javára fordították ... Micsoda tévedés! Ezt nem cselekedték. Hanem millió és millió métermázsza búzát részint denaturáltattak, vagyis emberi táplálkozás céljaira alkalmatlanná tettek s az állatoknak dobták oda és ugyancsak millió és millió métermázsát egyszerűen elhamvasztották.

SZOMORU VALÓSÁG

Lehetetlen! — kiáltaná felháborodva a tiszta lelkiismeret. Sajnos, semmi sem lehetetlen. A főttebb elmondottak szórul-szóra igazak. Az Isten áldását elpusztították, megsemmisítették, ugyanakkor amikor millió és millió embernek nem volt betevő falat kenyere. Ez azonban nem volt szörványos jelenség. A gabonamegsemmisítés

A temetés után hullarablók jelentek meg a temetőben, akik tudták, hogy az elhunyt grófnőn milliót érő ékszerek vannak. Sajnos Lengyelországban ez is szokás. A hullarablók minden városban működnek, anélkül, hogy a hatóságok le tudnák leplezni ezt a jól megszervezett bandát. Ezúttal azonban végtelen szerencsét hozott a hullarablók garázdálkodása.

Amint esteledett, a bestiális emberek feltörték a kriptát, lementek a sírkamrába és felfeszítették az érckoporsót.

Előbb a nyakékot vették le a grófnő nyakáról, majd gyűrűit kezdték lehúzni. Az egyik gyűrű azonban sehogy sem akart lejönni, mire az egyik rabló kést vett elő és gondolkodás nélkül levágta a grófnő gyűrűs ujját. A fájdalom és talán a levegő is okozta, de a grófnő hirtelen felsikoltott és megmozdult. A hullarablók eldobva mindent, halálraültan rohantak ki a temetőből, nyitva hagyva maguk után a kriptát ajtaját is.

A grófnőnek, úgy látszik, amint a fájdalomtól eszméletre tért, volt annyi lelkiereje, hogy kiszálljon a koporsóból, levágott ujjahelyét bekösse és gyalog elmenjen a temetőből. A temető és a kastély között elterülő hosszú utat szintén gyalog tette meg a grófnő, aki így menekült meg a legborzalmasabb kintóktól.

(ra-re.)

gyönyörű ténye nemcsak az Északamerikai Egyesült Államokra korlátozódott. Ugyanazokban az időkben a szomszédos Kanadában is rengeteg buza termett de bőségesen adta ajándékait az édes anyaföld Argentínában és Ausztráliában is. És nemcsak búzát adott fölös mennyiségben, de például az Egyesült Államokban gyapot is elképzelhetetlen mennyiségű termett. Braziliában a kávétermés volt olyan dus, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa.

STATISZTIKAI ADATOK

A Népszövetségnek van egy különleges hivatala, amely a világ népesedésével és gazdasági helyzetével foglalkozik. E hivatal statisztikai adatai szerint Európában a jelzett időpontban 40 milliónál több volt a munkanélküliek száma. Amerikában az előbb említett 12 milliót is beleértve, körülbelül 18 millióra rugott a munkátlanok serege. A kerek világon kimutathatólag összesen 65—70 millió olyan ember tengődött, akinek nem volt meg a mindennapi betevő falatja. És ugyanez a millió métermázsza számra égették el a táplálkozásra alkalmas gabonát, lökték a tengetbe a kávé és a gyapotot is elpusztították.

A tájékozatlan világ arra volna kíváncsi, hogy miért tették mindent a szörnyűséget? Egyszerűen azért, hogy az árakat tarthassák. Igen: a nagytőke nem érzélgős. Mit neki Hekuba, hogy ennyi és ennyi millió embernek nincs enni- valója. A fontos az, hogy az árak szilárdak legyenek ...

ASZÁLY ...

Addig-addig égette, pusztította a hálátlan ember a föld áldását, amíg az Isten megelégtelte. Rádió jelentések arról számolnak be,

hogy az Unioban aszály van. Borzalmas szó: azt jelenti, hogy hetek, hónapok óta egy szem eső nem érte a szomjas földet. A termés valósággal kiégett a porrá-száradt földből. Ha esztendőnkkel ezelőtt a gabonabőség „nyomorgatta” a gazdákat, most aztán nincs okuk a panaszra. Annyit se adott a föld, hogy a saját kenyereiket biztosíthatták.

ÉS A POLITIKA

És most kapcsolódik bele a politika az elemi katasztrófákba. Négyesztendővel ezelőtt 2 és fél milliárd dollárral vásárolták össze a gabonafeleslegeket és így biztosították Roosewelt számára a szavazatok többségét. Most meg minden valószínűség szerint azon a címen fognak közpénzeket kiutalni a számukra, mert nem termett semmijük és nélkülöznek...

Amint mondtuk: az üzlet — üzlet... és a mezőgazdák, ha egyénenként nem is, de összességükben megértik az okos szót.

Hát nem szerencsés ember prezident Roosewelt? ... (h. j.)

HÖLGYEIM!

Legszebb komplék és ruhák készülnek

ANNYKEPP

női divatszalonban Str. N. Jorga 21. PONTOS MUNKÁ! OLCSÓ ÁRAK!

HARC INDULT MEG A KALAPNÉLKÜLSÉG DIVATJA ELLEN

Párisi jelentés szerint a kalapnélküliség divatja az egész világon mindenütt erősen terjedőben és fokozódóban van, annál is inkább, mert orvosi vélemények bizonyítják, hogy a kalapnélküliség divatja igen egészséges. De másfelől a kalapszalonn-tulajdonosok, valamint a borbélyok és fodrászok heves ellenakcióba kezdtek ellene, mert a mint mondják, ezeket az iparágakat megélhetésükben érzékenyen érinti ez a divat. A nők és férfiak kalapnélkülisége folytán ugyanis kalapokat egyáltalán nem vásárolnak, hajukat nem kell állandóan rendben tartani, hanem úgy a nők, mint a férfiak egészen rövidre vágatják a hajukat, hiszen ebben az esetben sokkal kevesebb gondozásra van szükség.

Ezért most különböző orvosi véleményekkel alátámasztva azt igyekeznek bizonyítani, hogy a kalapnélküliség divatja árt a bőr szépségének és finomságának és heves főfájásokat, bőrküritéseket és egyéb bajokat okozhat. Franciaországban és Angliában máris erőteljesen megindult a harc a két tábor között és annak kimenetele elé a közvélemény nagy érdeklődéssel tekint.

3 méter szöveget kaphat egy használt öltöny ellenében

a „Sistem American” szövet-áruházban, Strada Memorandului 24.

— Egyéves kereskedelmi tanfolyamra beiratkozás Cal. Regele Carol II. 26.

MIÉRT IZZAD?

vegyen

3-as számú

hintőport — 16 és 24 lejes

dobozokban kapható

Stöfer

Miért és hogyan védekezzünk a levéltetvek ellen

Irta: Anghi Balázs.

A fa életében a levéltetvek éppen oly fontos szerepe van, mint a gyökérzetnek. Akár az egyiket, akár a másikat e két nemes szerv közül, ha ki tudnók kapcsolni a fa életéből, annak rohamos pusztulását idéznék elő... Ez feltevés csupán, melyet nem szívesen kísérelnénk meg, de mintha itt is ránk nehezedne a paradicsomi átok, jönnek a levéltetvek bemutatni, hogy mit ér a gyümölcsfa levél nélkül.

A fa levéltetének fontosságára mi sem jellemzőbb, mint az éretlenül leszedett barack, szilva, cseresznye, meggy, egres, ribizke, áfonya és szőlő, amelyek a levéltettől elválasztva — sosem képesek mézédessre, zamatosra érni. Tudni kell, hogy fent megnevezett gyümölcsök teljes beérésük idején szedendők, hogy 100 százalékban élvezetesebb legyenek, ellentétben az almafélékkel főleg a téli almákkal, melyek a leveleken át keményítőt szednek fel magukba, hogy azt később, észrevétlenül cukorrá dolgozzák fel.

SOK A LEVÉLTETÜ

Sulyosbitja ez évben a bajt az, hogy az enyhe tél miatt majdnem minden levéltetű áttelelt. Tehát a levéltetvek ellen tenni kell, könyörtelenül hadat kell üzeni ellenük! Szerencse, hogy a levéltetvek megjelenését a ravaszul éber hangya a fa törzsén le és fel való korzózásával elárulja, lehetővé téve ezáltal a bajnak csírájában való elfojtását.

Mesék világába tartozik az az állítás, hogy a föl és le korzózó hangyák maguk előtt mindig letérnek egy-egy levéltetvet s azt fészükben meghizlalják. Az igazság az, hogy amikor a levéltetű megrabolja a gyümölcsfát, szíva annak életnedvét, a hangya abban az édes nedvben megrabolja a levéltetvet, sok esetben meg is öli érte.

A levéltetvek pusztítása azért is indokolt, mert szertelen fogyasztásuk révén a fa kérgén ürülékükből rengeteg piszkot halmoznak fel, amelyből képződik egy másik veszedelmes betegség, a korompenész.

A levéltetveknek négyféle színváltozata is van: világoszöld, őszi barack, mandula, szilva és rózsán élnek, szürkészöld: az almafákon él, csokoládébarna: a kőrtéfékon él, fekete, mely a cseresznye és

Ha tudjuk ezt — és minden gyümölcsfátulajdonosnak tudnia kellene — nem bűn ölbetett kezekkel várni a levéltetvek pusztítását? Egy, a mult évről áttelelt levéltetű kilenc nemzedéken át kevés híján száz ezer bűltöt képes szaporítani! — egy év alatt, többet a rettegett kaliforniai pajzstetűnél s többet az átokszerű almamolynál. Szerencse, hogy a levéltetveknek csak az első három nemzedéke szárnyas — s ez is csak felerészben — a későbbi generációk szárnyatlanok, ellenkező esetben a legrejtettebb zugokat is betöltenék... és még nagy szerencse ez Istencsapással levéltetveknél, hogy ugyiszólva egész éven át him nélkül szaporítva, oly gyenge nemzedéket hoznak, hogy semmi élőlény ellen védekezni nem képesek, csupán utolsó előtti nemzése jelenik meg párosával s e közös nemzés potái képesek áttelelni. Minden áttelelt levéltetű ötven utódot hoz s ez így megy kilenc-tíz nemzedéken át, amíg a százezerbílioni számot is eléri.

meggyfákon él. A zöldek sokszor összejárnak, de a csokoládébarna és fekete színűek soha.

Védekezni sokféle óvszerrel lehet ellenük: Petróleum emulzió, a legolcsóbb, de ráillik a közmondás, olcsó husnak hig a leve. Védőhatása alig számottevő, perzselő hatása annál nagyobb, kezdő kertésznek nem való. *Thanol*: kitiű szer, de drága. 100 liter vízben félkilogramnyit oldunk bele. Szintén perzselő hatása, tehát óvatosan kell bánni vele. *Toxilin*: 10 százalékos oldatban használjuk. Jó szer, de horribilis árához viszonyítva hatóereje több lehetne. *Libex Universal*: szintén jó szer 2 százalékos keverésben, de drága és biztos eredményt nem nyújt. *Ovassia forgács*: A legideálisabb védőszer levéltetvek ellen. Egyedüli szer, mely fedetlen edényben is eltartható anélkül — akár tavasztól őszig — hogy hatóerejéből veszítene. A növényre abszolút nem ártalmas s ennek dacára is 100 százalékban biztos a hatása. Sok jó tulajdonsága mellett csak a petróleum emulsióval drágább. Exotikus szobaféle virágokra is kitiű szer. 10 liter vízhez 1 és fél kgr. ovassia forgácsot adunk és egy

órán át főzzük. Másik tíz liter langyos vízben 1 és fél kgr. káli-szappant feloldunk s a két oldatot össze szűrve 24 óráig állni hagyjuk. Permetezésnél ez oldat minden literjéhez négy liter, lehetőleg patakvizet adunk (rózsákon is kitiű).

Sok jó szert ismertettem fentiekben, de az igazságnak tesztek eleget, amikor kijelentem, hogy minden esetben — magam a ovassia oldatot használom. Sok előnye között számottevő az is, hogy az érésben gyümölcsön nem hagy hátra kellemetlen ízt, míg a fentiekből kevésbé az érésben levő gyümölcsön bizonyos foku bagó ízt hagynak hátra.

HAJSZA

A BRAZILIAI GYÉMÁNT-MEZŐKÖN

Irta: MÁLNÁSY TIVADAR

A „Jóesét” eredeti regénye. (Utánnomlás illós.)

6.

Martin Duval a verandán maradt és tenyerébe hajtotta fejét.

A mult visszajár és büntet, gondolta szüntelen és úgy érezte, mintha világok terhét hordaná görnyedt, vézna vállain és ez a teher lenyomja őt, lesújtja a porba, mert fájt, nagyon fájt valami ott benn, a kegyetlen bíró körül, a szíve táján...

Már éjfélre járhatott az idő és ő még mindig ott volt, ült mozdulatlanul, lehajtott fejjel, önmagukba visszatérő gondolataival, melyek vesztéül táncoltak egyetlen kérdés körül: Mi lesz Mariettával? Mi lesz az ő ártatlan leányával, akit tisztának, becsületesnek nevelt, gondosan titkolva előtte mindent, ami az ő életében hitvány volt, aljas és becstelen?

A mult büntet és senki nem menekülhet következményei elől.

És ő, Martin Duval rászolgált erre a büntetésre, mely ime arról az oldalról sujtja, ahol a legjobban fájt, ahol legégőbb a seb.

Harminc évvel ezelőtt kevés olyan ember barangolt a vad nyugaton, ki jobban rászolgált volna Lynch bíró kötelére, mint ő és cimborája Francois Barrée, kevés olyan rablás történt a nagy vasutak mentén, amit ne ő tervezett volna ki, kevés olyan karaván pusztult el a széles Ilano estaccadón, ami elől ne ő huzatta volna ki a helyes irányt jelző póznákat.

De ő szerencsétlen volt vállalkozásaiban, amit a rablott vagyonon szerzett, míg Francois Barrée dúsgazdag fazienderová vedlett, délen, Brazília északi részén, amikor elhagyták az Egyesült Államokat, ahol már égett talpuk alatt a föld.

És most szerencsétlenségére, erre vetette őt a véletlen, egykori bűntársa birtokára feleségével, leányával és rokonukkal, Raoul Connibert-tel együtt.

(Folytatjuk.)

CENZURAT

„CRÉME VEGETALE VITAMINISÉE

Dr. BERNER

a legjobb arcápoló creme. Garantáltan hatásos és avagy szermentes.

„SAVON VEGETALE Dr. BERNER”

a legfinomabb „neutrális arcápoló SZAPPAN.”

Használja ezen készítményeket, arca üde, bársonyos és fiatalos lesz! Creme bevezetési ára Lei 60. — Szappan bevezetési ára Lei 16. Minden gyógy-szertárban, drogueriában és illatszertárban kaphatók. Megrendelhető az „Agentia Bellissima”, Targumures utján is.